

PYHÄJOKI

Tilinpäätös 2016

Kunnanhallitus	27.3.2017
Tarkastuslautakunta	16.5.2017
Valtuusto	21.6.2017

1	Toimintakertomus	1
1.1	Toimintakertomusta koskevat säännökset	1
1.2	Olennaiset tapahtumat Pyhäjoen kunnan toiminnassa ja taloudessa	1
1.2.1	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.2.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.2.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.2.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	12
1.2.6	Kunnan henkilöstö	13
1.3	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	14
1.4	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
1.4.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.4.2	Toiminnan rahoitus	17
1.5	Rahoitusasema ja sen muutokset	19
1.6	Kokonaistulot ja -menot	22
1.7	Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
1.7.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	23
1.7.2	Konsernin toiminnan ohjaus	23
1.7.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	24
1.7.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	26
1.7.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
1.8	Keskeiset liitetiedot	31
1.9	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	31
1.9.1	Asiaa koskeva sääntely	31
1.9.2	Tilikauden tuloksen käsittely	31
2	Talousarvion toteutuminen	31
2.1	Seurantaa koskeva sääntely	31
2.2	Tavoitteiden toteutuminen	32
2.3	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	32
2.3.1	Käyttötalousosan toteutuminen	32
2.3.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	76
2.3.3	Investointien toteutuminen	78
2.3.4	Rahoitusosan toteutuminen	82
2.3.5	Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	83
3	Tilinpäätöslaskelmat	84
3.1	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	84
3.2	Tuloslaskelma 1.1.2016 - 31.12.2016	85
3.3	Rahoituslaskelma 1.1.2016 – 31.12.2016	86
3.4	Tase 1.1.2016 – 31.12.2016	87
3.5	Konsernilaskelmat 1.1.2016-31.12.2016	89
3.5.1	Konsernituloslaskelma	89
3.5.2	Konsernin rahoituslaskelma	90
3.5.3	Konsernitase	91

4	Tilinpäätöksen liitetiedot	92
4.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	92
4.1.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät	92
4.2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	93
4.3	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	93
4.2.1	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	93
5	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	95
5.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	95
5.2	Verotulojen erittely	95
5.3	Valtionosuuksien erittely	95
5.4	Palvelujen ostojen erittely	95
5.5	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	95
5.6	Pakollisten varausten muutokset	96
5.7	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	96
5.8	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	97
5.9	Korkosaamiset pääomalainoista	97
6	Tasetta koskevat liitetiedot	97
6.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	97
6.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	101
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	102
7.1	Leasingvastuiden yhteismäärä	102
7.2	Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	102
7.3	Muut vastuusitoumukset	103
8	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	103
8.1	Henkilöstön lukumäärä	103
8.2	Henkilöstökulut	104
8.3	Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut	104
8.4	Tilintarkastajan palkkiot	104
9	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositenumerosarjat	105
	Tilinpäätöksen allekirjoitus	106
	Tilinpäätösmerkintä	106

1 Toimintakertomus

1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 115 §: "Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sel-
laisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jär-
jestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasa-
painottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tu-
loksen käsittelystä."

1.2 Olennaiset tapahtumat Pyhäjoen kunnan toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2016 talousarvion yhteydessä valtuuston hyväksymä visio, toimin-
ta-ajatus ja strategiset päämäärät tähtäävät vuoteen 2025. Visio lähtee it-
senäisestä kunnasta, jonka asukkaat ja yritykset luottavat tulevaisuuteen.
Visio tunnistaa voimakkaan yhteistyötarpeen talousalueen muiden kuntien
kanssa. Toiminta-ajatuksessa korostuu läheinen yhteistyö kunnan jäsenten
eli asukkaiden kanssa. Loppuvuodesta aloimme suunnata ajatuksia uuden
Kuntalain edellyttämälle strategialle 2025, jolla haetaan tulevaisuuden
menestymisen eväitä.

Strategiset tavoitteet tähtäävät kunnan hallittuun kasvuun ja vakavarai-
seen taloudenpitoon. Kasvun edellytyksiä on vahvistettu voimallisesti mm.
maanhankinnan ja kaavoituksen, sekä infrastruktuurin kehittämisen avulla.
Elinkeinorakenteen ja työpaikkarakenteen monipuolistaminen sekä työ-
paikkaomavaraisuuden lisääminen, ovat edelleen keskeinen tavoite.
Hanhikiven ydinvoimahanke antaa mahdollisuuden edetä näiden tavoit-
teiden suuntaan. Vuoden aikana erityisenä kehittämisteemana oli matkai-
lun sekä virkistys- ja vapaa-ajanpalveluiden kehittäminen. Tätä teemaa
lähestyttiin mm. Rautiperän investointihankkeella sekä Kielosaaren ja Py-
häjökitalon yrityslihtöisinä suunnitteluhankkeilla.

Aktiivisuus talousalueyhteistyössä ja palvelutuotannon yhteistyössä on tär-
keä tavoite. Pyhäjoen kunta haluaa olla hyvä ja rakentava kumppani yh-
teisessä seudullisessa palvelutuotannossa kuten Hyvinvointikuntayhtymän
toiminnan kehittämisessä. Suomen hallituksen tavoite Maakuntauudistuk-

sen toteuttamiseksi, vaikutti myös kunnan toimintaan vuoden aikana. Suunnittelupöydällä Sote-Maakuntauudistushanke näyttää jäsentymättömältä ainakin tässä vaiheessa. Uhkana on palveluiden keskittyminen maakunnan pääkaupunkiin. Tulevaa kohti suunnistetaan siitä lähtökohdasta, että kuntalaisille tärkeistä nykyisistä julkisista lähipalveluista, kuten terveyskeskuksesta ja hammashoidosta sekä laadukkaasta vanhusten hoidosta pidetään kiinni. Välillä on uudistuksesta välittynyt vaikutelma, että kysymys on vain terveyspalvelujen uudistamisesta vaikka tiedämme, että kustannuksista suuri osa syntyy sosiaalitoimessa.

Perustavaa laatua olevaksi tavoitteeksi on määritelty luontoarvojen kunnioittaminen sekä kunnan jäsenten mahdollisuus viihtyä ja turvalliseen asuinympäristöön. Joki ja meri sekä pellot että metsät tarjoavat mahtavat puitteet nauttia luonnosta ja kulttuuriympäristöstä.

Ensimmäistä kärkitoimenpidettä eli väestötavoitetta edistettiin kaavoituksen Kasvuvoimaohjelman avulla. Asiaa voidaan tarkastella myös rakennuslupatilastojen avulla. Vuosi oli hyvä; rakennuslupia myönnettiin asumiseen 14 kpl, loma-asumiseen 8 kpl, teollisuusrakentamiseen 12 kpl, toimistorakentamiseen 27 kpl, varastorakennuksia 2 kpl, maatalousrakennuksia 3 kpl ja muita rakennuslupia 49 kpl. Vuoden aikana tehtiin kauppakirjoja kunnan toimesta seuraavasti: 2 maa-alueen ostoa ja 8 maa-alueen myyntiä. Maa-alueiden vuokrasopimuksia tehtiin 7 kpl ja varaussopimuksia 3 kpl.

Toiseksi kärkitoimenpiteeksi oli määritelty Hanhikiven ydinvoimahanke. Fennovoima Oy:n ydinvoimahanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Yhtiö vei määrätietoisesti eteenpäin ydinvoimalahanketta. Hanhikivi on todella mittava rakennustyömaa jo tällä hetkellä. Hankkeelle on laaja tuki Pyhäjoella, seutukunnassa ja naapurikunnissa. Hanhikiven hankkeen eteneminen antaa monipuolisia mahdollisuuksia edistää kunnan elinvoimaa ja vetovoimaisuutta.

Kolmanneksi kärkitoimenpiteeksi oli määritelty hyvien edellytysten luominen yritystoiminnalle. Ollinmäen yrityskylää markkinoitiin aktiivisesti yrityksille. Vuoden aikana käynnistyi ns. päivittäistavarakaupalle ja vähittäiskaupalle varatun alueen asemakaavoittaminen. Uusia yrityksiä kiinnittyi Ollinmälle rakennushakkeiden muodossa. Yritysneuvontaa ostettiin sopimukseen nojautuen edelleen Raahen seudun yrityspalveluilta ja kehittämisskeskukselta.

Neljäntenä kärkitavoitteena oli kylien kehittäminen. Kunta haluaa tukea kylien elinvoimaa, omatoimisuutta ja vireyttä. Tavoitteena ollut Leader-hankkeiden toteuttaminen onnistui osittain. Elävä kylä –kyläkilpailun kolmas vuosi osoitti, että kylillä on aktiivista kansalaisyhteiskuntatoimintaa.

Viidentenä kärkitavoitteena oli turvata hyvät peruspalvelut kuntalaisille. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän kuudes toimintavuosi turvasi hyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelut kuntalaisille. Tehokkuus, taloudellisuus ja vaikuttavuus olivat hyvällä tasolla. Sivistystoimessa palvelutaso säilyi hyvänä. Varhaiskasvatus ja perusopetus on resursoitu hyvin. Pyhäjoen yrittäjyyslukio tekee vakuuttavaa jälkeä, joka on meidän kaikkien suuri ylpey-

den aihe. Tekninen toimi teki merkittävän päätöksen ja päätti ryhtyä kehittämään omaa viranomaistoimintaa rakennusvalvonnassa ja ympäristön-suojelussa.

Työllisyystilanne seutukunnassa ja erityisesti Pyhäjoella parani hiukan. Työttömyysprosentti oli keskimäärin 10 % tasolla. Työllisyyden hoitoon panostettiin lujasti ja erityisesti pyrittiin vaikuttamaan pitkäaikaistyöttömyyteen. Vuoden aikana tehtiin päätökset ns. työpajatoiminnan käynnistämisestä.

Kunnan tulokehitys oli kohtuullisen hyvä. Kunnallisverotilitykset tosin laskivat hiukan. Kiinteistövero- ja yhteisöverotulot kasvoivat 12,1 % ja kaikkiaan verotulot olivat 10 311 925 euroa. Valtionosuudet kasvoivat 8,4 % ja olivat 10 182 027 euroa. Kunnan toimintatuotot laskivat 37,5 % ja olivat 2 758 344 euroa. Toimintatulot palasivat ns. normaalille tasolle. Kahden edellisen vuoden tilinpäätöksissä oli isot maa-aluekaupat Fennovoima Oy:n kanssa. Vuosikate tavoite saavutettiin ja vuosikatteen muodostui 1 225 770 euroa ja ylijäämää kertyi 485 659 euroa.

Vuoden 2016 investoinnit olivat noin kolme kertaa suunnitelmapoistojen taso. Kaksi suurinta investointikohdetta olivat Aatosvainion Infrastruktuurin rakentaminen ja Rautiperän liikunta-alueen rakentaminen. Kunnan kaikki investoinnit olivat bruttona 2 153 921 euroa ja nettona 1 751 192 euroa. Kunnan tase kasvoi 428 266 eurolla ollen vuoden lopussa 31 031 900 euroa. Kunnan lainamäärä pysyi ennallaan ja oli vuoden lopussa 9 343 960 euroa. Vuoden lopussa kunnan sijoitusvarallisuus oli 7 495 734 euroa.

Kunnan oma palvelutuotanto sujui hyvin. Kunnan henkilöstö suoritti palvelutehtävää suurella sydämellä. Henkilöstökulut pysyivät talousarviossa. Kunnan työntekijät ansaitsevat parhaimmat kiitokset hyvin suoritetusta työstä.

Valtuustokausi on siirtynyt "jatkoajalle", johtuen vaalien ajankohdan muuttamisesta. Tilinpäätös osoittaa, että valtuusto on katsonut kuntaa kokonaisvaltaisesti. Valtuusto on huolehtinut siitä, että kuntalaiset saavat heille kuuluvat tarpeelliset palvelut. Samalla se on tehnyt tärkeitä päätöksiä tulevaisuuden Kasvuvoima-tavoitteen saavuttamiseksi. Hyvä taloudenhoito ansaitsee erityisen kiitoksen.

Haluan kiittää valtuutettuja, hallituksen jäseniä ja lautakuntien jäseniä hyvästä yhteistyöstä, tuloksellisesta ja vaikuttavasta toiminnasta sekä vastuun kantamisesta Pyhäjoen kunnan asukkaiden edun mukaisella tavalla.

Pyhäjoella 25.3.2017

Matti Soronen
kunnanjohtaja

1.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pyhäjoen kunnan luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio

(Peruspalvelutoimikuntaa ei ole nimetty)

Pyhäjoen kunnan virasto-organisaatio 1.1.2011 alkaen

Pyhäjoen valtuusto v. 2013-2016 (21 valtuutettua)

Valtuuston puheenjohtaja:	Kittilä Risto
Valtuuston I varapuheenjohtaja:	Widnäs Helena (20.5.2015 saakka) Nousiainen Matti (20.5.2015 alkaen)
Valtuuston II varapuheenjohtaja:	Tuuttila Anna-Liisa

Flink Eija	Louhimaa Tyyne
Grekula Toni	Mattila Olli
Helaakoski Matti	Pahkala Matti
Jukkola Jaakko	Peltoniemi Raino
Kallio Tenho	Pirkola Ari
Keskitalo Tarja	Rantanen Niko
Koivusipilä Hannu	Salmela Mikko
Kotikangas Sauli (20.5.15 alk.)	Sarpola Tuula
Lintunen Pirkko	Tirola Tiina

Poliittiset voimasuhteet

Suomen Keskusta	14 valtuutettua
Vasemmistoliitto	4 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	2 valtuutettua
Jaakko Jukkolan valitsijayhdistys	1 valtuutettu

Pyhäjoen kunnanhallitus 2013-2016

Pj.	Pahkala Matti	henkilökohtainen varajäsen
Varapj.	Lintunen Pirkko	Louhimaa Tyyne
	Flink Eija	Sarpola Tuula
		Nousiainen Matti (17.6.2015 saakka)
		Kotikangas Sauli (17.6.2015 alkaen)
	Grekula Toni	Rantanen Niko
	Kallio Tenho	Impola Anja
	Keskitalo Tarja	Pirkola Ari
	Peltoniemi Raino	Jukkola Jaakko

Poliittiset voimasuhteet

Suomen Keskusta	5 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen
Vasemmistoliitto	1 jäsen

Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja Matti Soronen.

Valtuuston vaalilautakunta (5):

Pj. Widnäs Helena (->17.6.15)
 Pj. Peltoniemi Raino (17.6.15->)
 Varapj. Helaakoski Matti
 Flink Eija (17.6.15->)
 Jukkola Jaakko
 Tirola Tiina

Tarkastuslautakunta (5)

Pj. Mattila Olli
 Varapj. Koivusipilä Hannu
 Haapakoski Mika
 Pihlajamaa Ritva
 Salmela Suvi

Keskusvaalilautakunta (5):

Pj. Haapakoski Juhani
 Varapj. Anttila Sirkka (->11.11.2015)
 Varapj. Anttila Jouni (11.11.2015->)
 Keskitalo Janika
 Louhimaa Hannu
 Mustakallio Saara

Sivistyslautakunta (7):

Pj. Rantanen Niko
 Varapj. Sarpola Tuula
 Flink Eija
 Louhimaa Tyyne
 Mattila Olli
 Piukkala Juhani
 Salmela Mikko

Tekninen lautakunta (7):

Pj. Helaakoski Matti
 Varapj. Lintunen Pirkko
 Hietala Jukka-Pekka
 Impola Anja
 Jukkola Jaakko
 Keskitalo Tarja
 Nousiainen Matti

1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

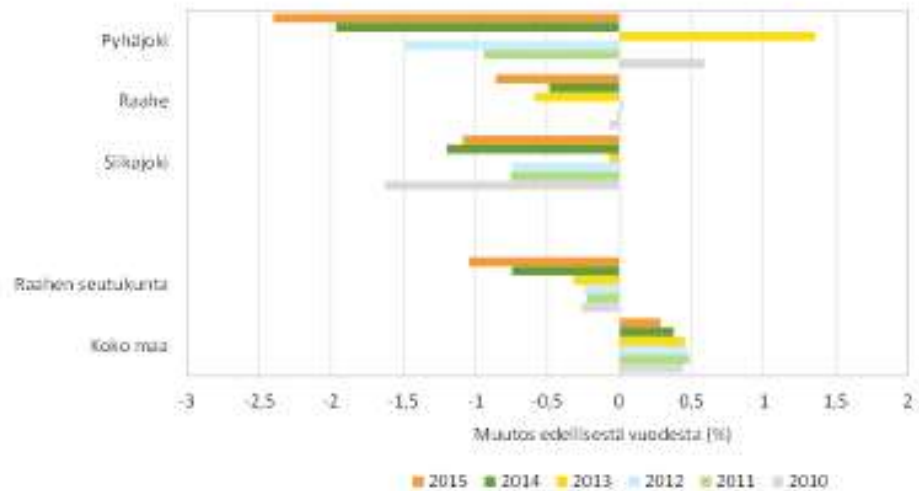
Raahen seutukunnan kehitys

Seutukunnan ja Pyhäjoen eräitä keskeisiä kehitys- ja rakennetietoja: elinkei-
 norakennetta, väestökehitystä, työllisyyttä ja yritysaktiivisuutta on kuvattu al-
 la olevin taulukoin ja kuvaajin.

RAAHEN SEUTUKUNNAN VÄESTÖ 2008–2016

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
RAAHE	22571	22507	22569	22592	22638	25523	25388	25165	25013
PYHÄJOKI	3353	3373	3393	3361	3313	3356	3291	3211	3187
VIHANTI	3238	3177	3099	3060	3022				
SIKAJOKI	5759	5776	5680	5638	5597	5590	5530	5471	5364
	34921	34833	34741	34651	34570	34469	34209	33847	33564

Väkiluvun muutos kunnittain 2010–2015

SeutuNet
Vuoden 2016 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2017

Tilastokeskus

Työpaikkojen kehitys Pyhäjoella 2008–2014

SeutuNet
Vuoden 2016 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2017

Tilastokeskus

Työpaikat päätoimialoittain Pyhäjoella 2014

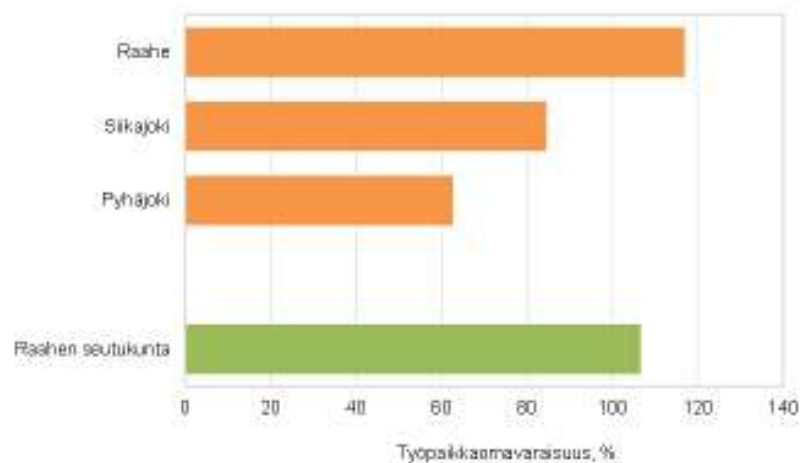

SeutuNet
Vuoden 2016 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2017

Tilastokeskus

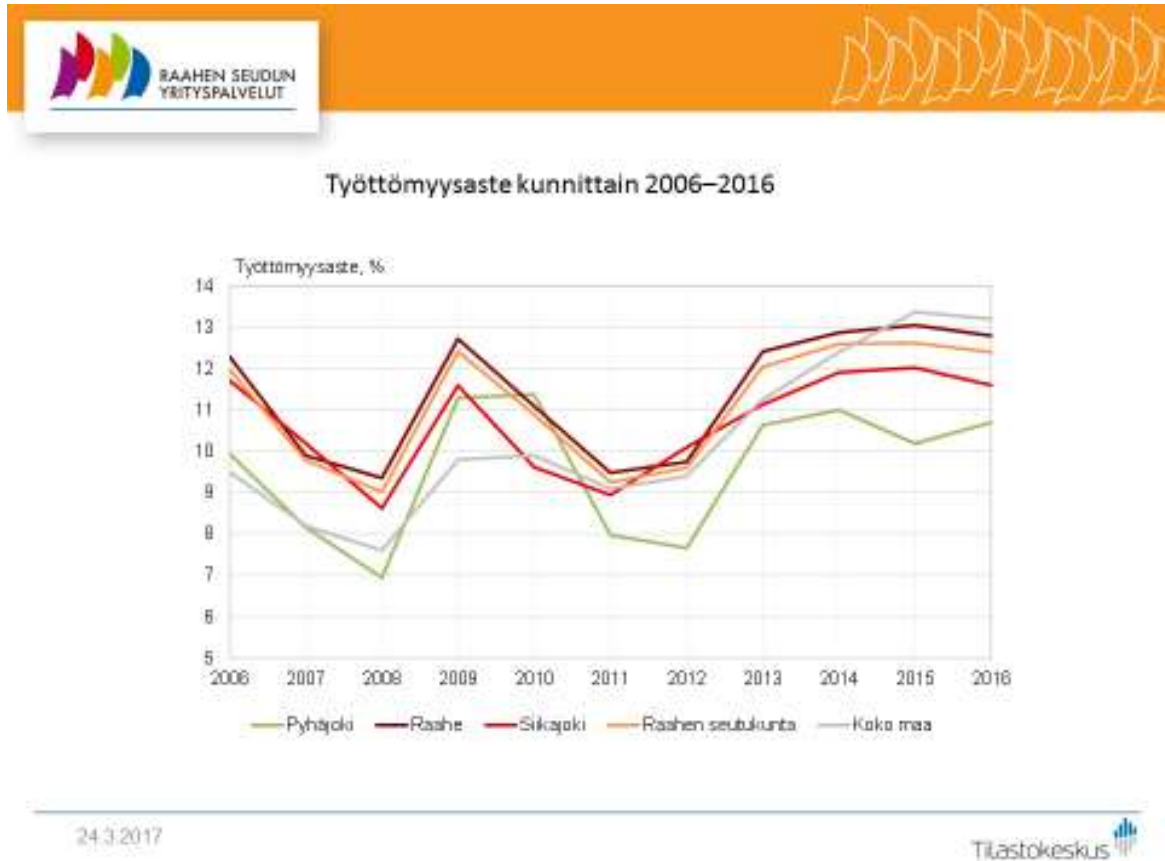
Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2014

SeutuNet
Vuoden 2016 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2017

Tilastokeskus

1.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Talous Tilikauden tulos oli 230 082 € parempi kuin talousarviotarkistuksissa loppuvuodesta arvioitiin ja alkuperäistä talousarviota 159 982 € parempi.

Vuosikate oli +1 226 413 €. Tilikauden tulos on 486 306 € ylijäämäinen. Tulokseen vaikuttivat monet tekijät:

- ❑ Toimintatuotot vähentyivät edellisvuoteen verrattuna 37,5 % ja toimintakulut kasvoivat 2,9 %.
- ❑ Toimintakate (joka on miinusmerkkinen) kasvoi 13,1 % ja toteutuma oli 101,5 %. Henkilöstökulujen toteutuma oli talousarviota alempi (98,5 %).
- ❑ Verotulojen toteutuminen (98,7 %) vaikutti osaltaan tulokseen, samoin valtionosuuksien toteutuminen (101,4 %)
- ❑ Tilikauden tulosta parantaa:
 - 407 903 euron tuotot sijoitusarvopapereista (myyntivoitot ja arvonnkorotukset)

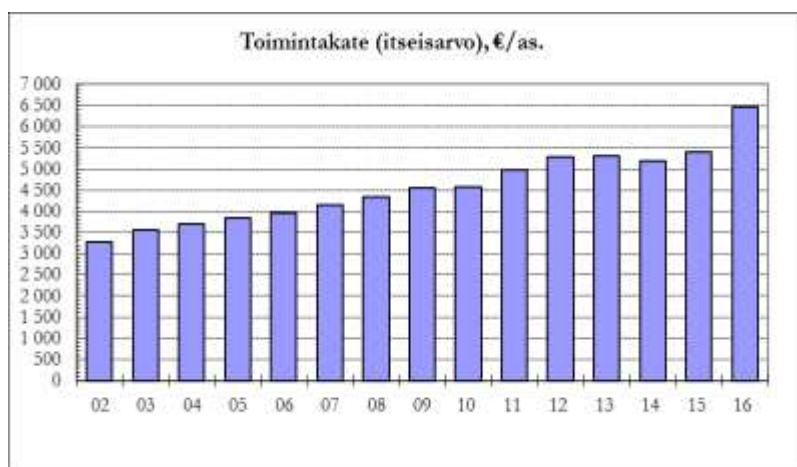
Lainamäärä väheni 1 320 eurolla ollen vuoden lopussa 9 344 milj. euroa eli 2 932 euroa/asukas.

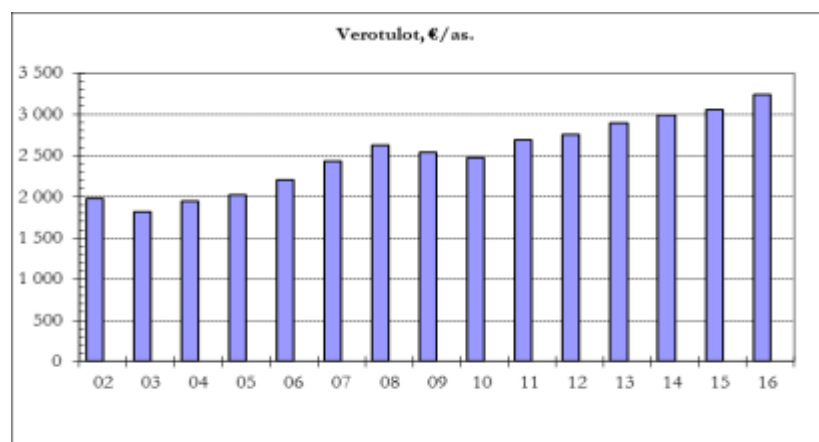
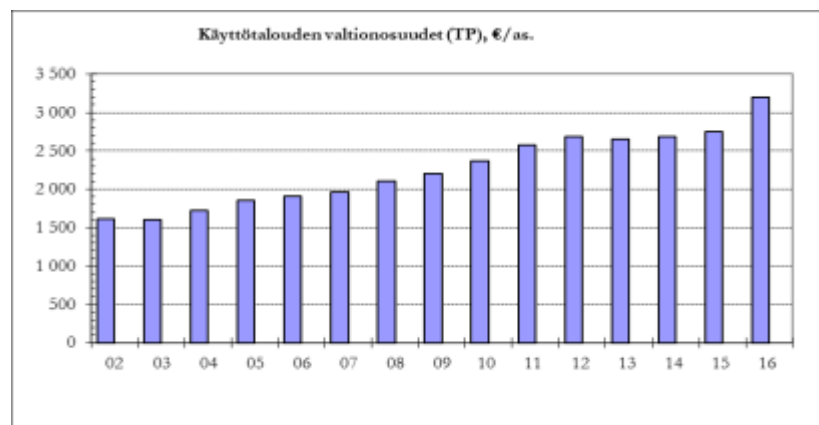
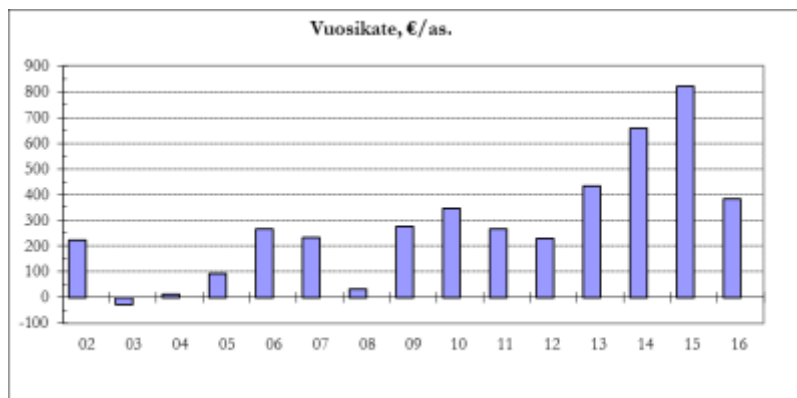
Vuosi	Yhteensä €	€/asukas
2007	7 962	2 342
2008	7 580	2 261
2009	8 550	2 535
2010	8 849	2 608
2011	9 049	2 692
2012	10 848	3 274
2013	10 347	3 080
2014	9 847	2 992
2015	9 346	2 910
2016	9 344	2 932

Kunnan rahavarat vähenivät 346 141 euroa. Rahavaroihin lasketaan myös kunnan sijoitukset. Sijoituksista kirjattiin arvonorotuksia aikaisempina vuosina tehtyjä arvonalennuksia vastaan 121 490 €, joiden jälkeen myyntitappioita kirjattiin 98 009 € ja myyntivoittoja 286 413 €. Sijoituksista kirjattiin korko-, osinko- ja muita rahoitustuottoja yhteensä 28 670 €. Tilinpäätökseen kirjattiin arvonalennuksia 2 706 €.

Tulo- ja menoarviot toteutuivat seuraavasti (1.000 €):

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama%
Toimintatuotot	2 371	2 758	16,3
Toimintakulut	-22 064	-22 385	1,5
Henkilöstökulut	-7 189	-7 078	-1,5
Palvelujen ostot	-12 903	-12 914	0,0
Verotulot	10 450	10 312	-1,3
Valtionosuudet	10 042	10 182	1,4
Vuosikate	956	1 226	28,2
Tilikauden tulos	256	486	89,8

1.000 eu- roa	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
2007	7 625	373	253	8 251
2008	8 171	355	269	8 795
2009	8 006	264	280	8 550
2010	7 715	369	315	8 399
2011	8 219	435	374	9 028
2012	8 444	293	391	9 128
2013	8 925	349	432	9 706
2014	8 875	422	533	9 829
2015	9 093	560	631	10 284
2016	8 977	521	814	10 312

Toiminta Kunnan palvelutuotantoa voitiin ylläpitää tavoitteiden mukaisesti. Toimenpiteitä ja hankkeita toteutettiin strategian mukaisesti.

Väestövähennys oli 24 henkilöä ja kunnan väkiluku oli vuodenvaihteessa 3 187. Muutos oli edellisvuonna -80 henkilöä.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvaan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Tulos vahvistaa tasetta ja lisää kumulatiivista ylijäämää. Tämä puskuri on tarpeen tulevina vuosina.

Sijoitusvarojen taso mahdollistaa sijoitustuottoja myös tuleville vuosille.

1.2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhäjoen kunnan taloudellinen perusta on vakaa. Kunnan talous on hyvin hoidettu. Kunnan tuloslaskelma osoittaa, että talous on tasapainossa. Kunnan tase on kunnossa.

Kunnan tulostrategian keskeinen elementti on verotulot. Kunnallisveron tuoton arvioidaan kehittyvän keskimääräisellä tavalla. Kiinteistöveron ennakoidaan kasvavan johtuen vilkkaammasta rakentamisesta sekä tuulivoimayhtiöiden että ydinvoimayhtiön maksamasta kiinteistöverosta. Yhteisöveron tuoton kehityksen arvioidaan olevan keskimääräistä tasoa.

Toinen keskeinen tulostrategian elementti on valtionosuudet. Mikäli valtionosuusuudistus toteutuu arvioidulla tavalla, niiden arvioidaan lisääntyvän jonkin verran. Valtiontalouden heikko tilanne voi johtaa uusiin valtionosuusleikkauksiin. Mikäli Sote-Maakuntauudistus toteutuu, kunnan tehtävät ja kuntatalouden asetelma muuttuu perustavaa laatua olevalla tavalla. Valtionhallinnon toimittamien alustavien laskelmien mukaan Pyhäjoen kunta on uudistuksessa taloudellinen menettäjä.

Kolmas merkittävä tulonmuodostuksen erä on maksu- ja myyntitulot. Niiden arvioidaan lisääntyvän mm. ydinvoimahankkeen ja tuulivoimahankkeiden sekä asunto- ja teollisuusrakentamisen edistyessä. Kunnalla on lukuisia maanvuokrasopimuksia, jotka lisäävät tulonmuodostusta.

Kunnan oma palvelutuotanto on hyvin suunniteltua. Epävarmuutta aiheuttaa esim. opetustoimessa ikäluokkien koko ja sen vaihtelu. Syntyvyyden aleneminen viimeisen kahden vuoden aikana tuo epävarmuutta varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen palvelujärjestelmälle ja sen suunnittelulle.

Kunnan menojen kannalta keskeisin haaste on investointimenojen hallinta. Niiden suunnittelu täytyy tapahtua huolellisesti. Palvelutuotantoon liittyvät investoinnit tulee pystyä kustantamaan pääsääntöisesti vuosikatteella ja uudet infrahankkeet (asuin- ja teollisuusalueet) tulee pystyä kustantamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Kokonaisuudessaan Pyhäjoen kunnan tuleva taloudellinen ja toiminnallinen kehitys arvioidaan positiiviseksi.

1.2.6 Kunnan henkilöstö

Pyhäjoen kunnan palveluksessa oli 31.12.2016 yhteensä 165 työntekijää.

Henkilöstömäärä osastoittain 31.12. vuosina 2011–2016

Vakituiset							Määräaikaiset					
Toimintayks.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hall.- ja elink.	6	7	8	7	10	10	2	2	3	4	5	6
Sivistys	84	82	81	76	73	75	25	31	29	38	36	34
Tekninen	31	28	32	29	29	30	9	14	10	14	13	9
Yhteensä	121	117	121	112	112	115	36	47	42	56	54	49

Palkkatuella työllistetyt							Yhteensä					
Toimintayks.	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hall.- ja elink.	0	0	0	0	0	0	8	9	11	11	15	16
Sivistys	5	1	1	3	2	0	114	114	111	117	111	109
Tekninen	10	4	7	1	3	1	50	46	49	44	45	40
Yhteensä	15	5	8	4	5	1	172	169	171	172	171	165

Yhteensä ilman työllistettyjä						
Toimintayks.	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hall.- ja elink.	8	9	11	11	15	16
Sivistys	108	113	110	114	109	109
Tekninen	41	42	42	43	42	39
Yhteensä	157	164	163	168	166	164

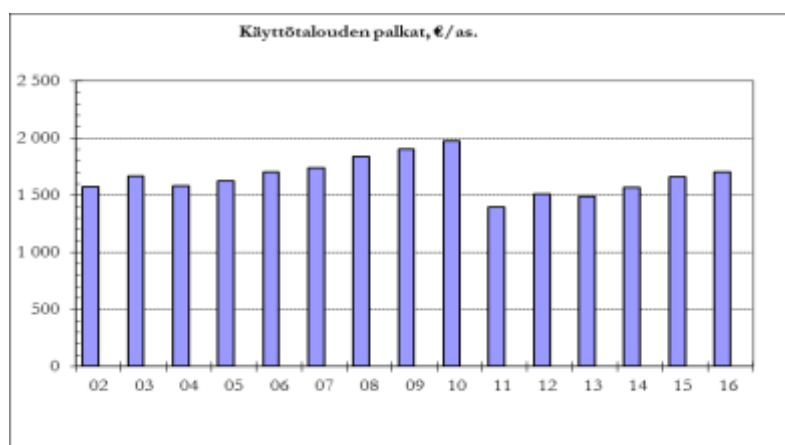
Taulukossa on tarkastelupäivän henkilöstö (työ- tai virka-suhteessa Pyhäjoen kuntaan 31.12.) sisältäen sekä vakituisen työntekijän että mahdollisen sairasloman tms. sijaisen. Sisältää myös muut tilapäiset työntekijät.

Taulukossa työllistettyihin sisältyvät myös oppisopimuksella työskentelevät.

Näissä luvuissa ei ole mukana luottamushenkilöt eikä ennakkoperintärekisteriin kuulumattomat työpalvelut.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella 2016 oli 5 427 186 € (5 338 925 € v. 2015), joihin saatiin sairausvakuutus- ja tapaturmavakuutuksia yhteensä 76 253 € (62 741 € v. 2015). Kaikki kunnan maksamat palkat on kirjattu käyttötalousosaan, josta niitä on aktivoitu vuonna 2016 investointiosaan yhteensä 25 574 € (27 870 € v. 2015).

Henkilöstöstä laaditaan erillinen henkilöstöraportti, jossa henkilöstön rakennetta ja muutoksia tarkastellaan yksityiskohtaisemmin.

1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan omaisuus on kattavasti vakuutettu vahinkoriskien varalta. Vakuutuksia hoitaa Novum Oy.

Toiminnallisten riskien osalta suurimmat haasteet kohdistuvat siihen, että pienen kunnan organisaatio on ohut.

Rahoituksen osalta lainojen saatavuudessa ja yleiseen korkotasoon suhteutettuna koroissa ei ole ollut ongelmia. Kunnan sijoitusstrategiaa ja allokaatiota tulee aktiivisesti seurata. Korkotason muutosten ennakoimista tarvitaan lainapolitiikassa.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 27.8.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet Pyhäjoen kunnassa.

Valtuuston hyväksymien perusteiden jälkeen on laadittava tarkemmat menettelytapaohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi, toimeenpanon valvomiseksi ja raportoimiseksi, jotka piti valmistella kunnanhallituksen käsiteltäväksi v. 2016 aikana, mutta tämä työ on tekemättä.

Kunnan hallinnon ja toiminnan organisointia koskevat ohjeet ja määräykset on koottu hallintosääntöön, minkä lisäksi on voimassa luottamushenkilöiden palkkiosääntö, konserniohje ja sisäisen valvonnan ohje.

Joulukuussa 2016 hyväksytty hallintosääntö määrittelee toimivallan käytön ja delegointimenettelyn.

Kunnan toiminta on hallintosäännöllä organisoitu vastuualueittain.

Hallintosäännön 1 luku käsittelee kunnan taloutta ja 2 luku hallinnon ja talouden tarkastusta, mukaanlukien ulkoisen ja sisäisen valvonnan järjestäminen.

Johtamisen välineenä toimivat valtuuston hyväksymä talousarvio ja kunnanhallituksen täytäntöönpano-ohjeet. Talouden seuranta suorittavat osastopäälliköt, tulosyksiköiden vastuuhenkilöt ja toimielimet talousarvion toteutumavertailujen avulla.

Hallintopäätöksiin ulottuvaa seuranta tapahtuu mm. kunnanhallituksen nimeämien edustajien ja kunnanjohtajan toimielinten kokouksiin osallistumisen kautta.

Aikaisemmin suoritetussa riskikartoituksessa eräksi huomiota vaativaksi asiaksi todettiin se, että henkilöorganisaation ohuudesta johtuva riski on olemassa kun avainhenkilöstöä vaihtuu tai tulee pitkiä poissaolojaksoja. Riski kohdistuu erityisesti osaamiseen ja henkilöstön riittävyyteen. Varahenkilöperehdyttämiseen tulisi panostaa ja eduksi olisi, että sopimusperusteista yhteistyötä voisi olla kuntien välillä nykyistä enemmän.

Samanlaiset taloushallinnon ohjelmistot ja tietojärjestelmät vähentäisivät myös riskiä.

Kunnanhallitus arvioi sisäisen valvonnan osalta, että erityistä raportoitavaa ei toimintakertomuksen lisäksi ole säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisesta; tavoitteiden toteutumisesta, varojen käytön valvonnasta, tuloksellisuuden arvioinnista; riskienhallinnan järjestämisestä; omaisuuden hankinnasta, luovutuksesta ja hoidon valvonnasta; sopimustoiminnasta.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksetettujen tulojen riittävyys jaksetettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välitulokista laskettuja tunnuslukuja.

Tuloslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	2016	2015
TOIMINTATUOTOT	2 758	4 413
TOIMINTAKULUT	-22 385	-21 762
TOIMINTAKATE	-19 627	-17 348
VEROTULOT	10 312	10 284
VALTIONOSUUDET	10 182	9 395
KORKOTUOTOT	39	122
MUUT RAHOITUSTUOTOT	444	390
KORKOKULUT	-19	-40
MUUT RAHOITUSKULUT	-106	-165
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	359	307
VUOSIKATE	1 226	2 638
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-740	-887
TILIKAUDEN TULOS	486	1 751
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	486	1 751

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	12,3	20,3
Vuosikate/Poistot, %	165,6	297,4
Vuosikate, euroa/asukas	384,6	821,4
Asukasmäärä	3 187	3 211

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus, joka osoittaa vero-rahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakate heikkeni 2,28 milj. € edellisvuoteen verrattuna. Verotulot kasvoivat 0,03 milj. € ja valtionosuudet kasvoivat 0,79 milj. €. Korko- ja muut rahoitustuotot kasvoivat 0,03 milj. € ja korko- ja muut rahoituskulut pienenivät 0,08 milj. €, jolloin rahoitustuottojen ylijäämä kasvoi 0,52 milj. €.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelu-suoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuo-toilla.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, si-joituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttö-omaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikate €/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

1.4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Rahoituslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	1 226	2 638
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-35	-1 579
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-2 154	-2 033
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	250	191
PYS. VASTAAVIEN HYÖD. LUOVUTUSTULOT	188	1 809
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-525	1 026
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-90	-566
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	118	101
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	28	-464
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-501	-501
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	500	
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1	-501
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	152	249
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	179	-717
RAHAVAROJEN MUUTOS	-346	309

RAHAVARAT 31.12	7 860	8 206
RAHAVARAT 1.1.	8 206	7 897
RAHAVAROJEN MUUTOS	-346	309

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	696	1 514
Investointien tulorahoitus, %	64,4	143,2
Lainanhoitokate	2,4	4,9
Kassan riittävyys, pv	114	119
Asukasmäärä	3 187	3 211

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (yli-jäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostus pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Rahavarat 31.12.

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2015</u>
* sij. rahamarkkinainstrumentteihin	1 935	1 140	1 848	1 561
* joukkovelkakirjalainasaamiset	3 608	3 588	4 477	4 682
* osakkeet ja osuudet	3	4	5	5
* muut arvopaperit	1 327	1 143	1 483	1 248
* rahat ja pankkisaamiset	1 122	2 022	393	364
RAHAVARAT YHTEENSÄ	7 995	7 897	8 206	7 860
 Maksut/vuosi (1.000 €)	 22 439	 23 881	 25 068	 25 255
 Kassan riittävyys, pv	 130	 121	 119	 114

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan rahojen riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tase (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	46	24
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	46	24
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	3 115	3 033
RAKENNUKSET	7 368	7 698
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 213	4 485
KONEET JA KALUSTO	158	148
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	29	29
ENNAKKOMAKS. JA KESKENER. HANKINN.	1 968	818
AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 851	16 212
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	3 042	2 457
MUUT LAINASAAMISET	1 440	1 557
MUUT SAAMISET	2	148
SIJOITUKSET	4 484	4 162
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 381	20 398
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	16	52
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	16	52
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	3	4
VALMIIT TUOTTEET	28	26
VAIHTO-OMAISUUS	31	30
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MUUT SAAMISET	60	71
PITKÄAIKAISET SAAMISET	60	71
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYYNTISAAMISET	605	526
LAINASAAMISET	118	544
MUUT SAAMISET	261	225
SIIRTOSAAMISET	700	541
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 685	1 836
SAAMISET	1 744	1 908
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	5	5
SIJOITUKSET RAHAMARKK.INSTRUM.	1 561	1 848
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	4 682	4 477

MUUT ARVOPAPERIT	1 248	1 483
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT	7 496	7 813
RAHAT JA PANKKISAAMISET	364	393
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 635	10 144
V A S T A A V A A	31 032	30 594

V A S T A T T A V A A**OMA PÄÄOMA**

PERUSPÄÄOMA	6 362	6 362
EDELL. TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12 069	10 318
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	486	1 751

OMA PÄÄOMA**18 916 18 431****TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**

LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	229	277
----------------------------	-----	-----

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**229 277****VIERAS PÄÄOMA**

PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA	50	150
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	193	194
SAADUT ENNAKOT	236	151
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	131	122
PITKÄAIKAINEN	610	617

LYHYTAIKAINEN

LAINAT RAH.-JA VAK.LAITOKSILTA	9 100	9 000
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	1	1
SAADUT ENNAKOT	24	29
OSTOVELAT	1 325	1 383
MUUT VELAT	145	160
SIIRTOVELAT	682	695

LYHYTAIKAINEN	11 277	11 269
---------------	--------	--------

VIERAS PÄÄOMA**11 886 11 885****V A S T A T T A V A A****31 032 30 594****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	61,5	60,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	50,0	48,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 554	12 069
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 939	3 759
Lainakanta 31.12., 1000 €	9 344	9 345
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 932	2 910
Lainasaamiset, 1000 €	1 558	2 102
Asukasmäärä	3 187	3 211

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevinä vuosina.

Lainakanta 31.12., 1000 €

$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

1.6 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

TULOT	1 000	%	MENOT	1 000	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	2 758	11,1	Toimintakulut	22 385	88,6
Verotulot	10 312	41,7	* valm. omaan käyttöön		0,0
Valtionosuudet	10 182	41,1	Korkokulut	18	0,1
Korkotuotot	39	0,2	Muut rahoituskulut	106	0,4
Muut rahoitustuotot	444	1,8	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korj.erät		0,0
Tulorahoituksen korj.erät		0,0	* pakoll. var. muutos		0,0
* pys.vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-35	-0,1	* pys.vastaavien hyöd.luovutustappiot		0,0
Investoinnit		0,0	Investoinnit		0,0
Rah.osuudet inv.menoihin	250	1,0	Investointimenot	2 154	8,5
Pys.vastaavien hyöd.luovutustulot	188	0,8	Rahoitustoiminta		0,0
Rahoitustoiminta		0,0	Antolainasaam. lisäykset	90	0,4
Antolainasaam. vähenn.	118	0,5	Pitkäaik. lainojen vähenn.	501	2,0
Pitkäaik. lainojen lisäys		0,0	Lyhytaik. lainojen vähenn.		0,0
Lyhytaik. lainojen lisäys	500	2,0	Oman po:n vähennykset		0,0
Oman po:n lisäykset		0,0			0,0
Kokonaistulot yhteensä	24 756	100,0	Kokonaismenot yhteensä	25 254	100,0

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot	-498
Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos	-498

1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1 Yhdistelmä konsernitiilin päätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitiilin päätökseen
Yhdistelty (kpl)

Tytäryhteisöt	
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asunto-yhtiöt	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1
Muut yhtiöt	2
Kuntayhtymät	4
Osakkuusyhteisöt	3
Yhteensä	11

1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2009 konserniohjeen.

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjeuksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä (Kuntal 48 §).

Vuoden 2016 talousarviossa on asetettu konsernin tytäryhteisöille toimintaa ja taloutta koskevia tavoitteita, joiden toteutumista konsernijohto seuraa.

1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin omistussuhteissa on tapahtunut vuoden 2016 aikana seuraavat muutokset:

- V. 2015 tytäryhteisöksi tullut Hanhikiven Sähkönmyynti Oy muuttui osakkuusyhteisöksi 8.8.2016 suunnatun maksullisen osakeannin seurauksena. Pyhäjoen kunta omistaa osakaspohjan laajentamisen jälkeen Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:stä 33,33 %.

Pyhäjokisuun Vesi Oy

Yhtiön tehtävä ja toiminta on merkittävä kuntakonsernissa. Yhtiö vastaa vesihuoltolaitoksena lähes koko kunnan alueella, sekä viemäröinnistä ja jäteveden puhdistuksesta valtuuston hyväksymän toiminta-alueen puitteissa. Tavoitteena on, että yhtiö suoriutuu hyvin perustehtävästään ja tukee investoinneilla kunnan kehittämishankkeita.

Järjestetyn puhtaan veden vesihuollon piirissä oli vuoden 2016 lopussa 99,9 % ja jätevesiverkon piirissä 37 % kunnan asukkaista.

Valtuusto on vuoden 2016 talousarviossa määritellyt Pyhäjokisuun Vesi Oy:lle seuraavat päämäärät ja tavoitteet:

Strategisia päämääriä:

- Vesihuolto on itse kannattavaa liiketoimintaa. Yhtiö rahoittaa toimintansa tulo- ja hankerahoituksella.
- Hyödynnetään ydinvoimahankkeen tuomat mahdollisuudet (käyttötalous ja investoinnit)
- Kunnan tontti-, kaavoitus- ja maapolitiikalla tuetaan vesiyhtiön menestymistä.

Toiminnallisia tavoitteita:

- Yhteistyötä jatketaan edelleen suunnittelun tasolla kaavoitushankkeissa.
- Kunta ja vesiyhtiö sopivat vuosittain suunnittelukauden merkittävistä vesihuoltoinvestoinneista, niiden ajoituksesta ja rahoituksesta.

Taloudellisia tavoitteita:

- Yhtiön asiakkailtaan perittävien maksujen tulee olla talousalueen keskitasoa.
- Yhtiö rahoittaa vesihuollosta kerättävillä maksuilla omat toimintakulut, pienehköt saneeraus- ja korjauskohteet ja kerää mahdollisuuksien mukaan pääomaa uusinvestointeihin.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla, joilla mahdollistetaan se, että rahan hinta on sama kuin kunnalla.

Vuoden 2016 aikana isoin rakennushanke oli vesijohdon rakentaminen Vi hannin Möykkylästä Pyhäjoen Parhalahdelle. Linjan ensimmäinen vaihe Kopsasta Pyhäjoelle saatiin käyttöön suuskuun 2016 alussa. Tämän myötä Pyhäjoen vesihuollon varmuus parani merkittävästi.

Vuoden aikana valmistui myös Parhalahti-Lippi siirtoviemäri. Samassa yhteydessä rakennettiin myös siirtoviemäri Parhalahden jätevedenpuhdistamolta Ollinmäelle. Parhalahden jätevedenpuhdistamo poistettiin ja jätevedet johdetaan vuoden 2017 alusta Lipin jätevedenpuhdistamolle.

Vuoden 2016 aikana käynnistyi myös Pyhäjoen kunnan kanssa yhteistyössä rakennettavan Aatosvainion asuinalueen rakentaminen.

Vesihuoltoverkoston rakentaminen oli vilkasta, rakentamiskohteita mm.:

- Yppärissä vesijohtorunkoa Impolan kanavan varteen
- Yppärissä vesijohtorungon saneerausta Lahdenperällä
- Pyhäjoella vanhan kunnantalon tontilla olevan valurautaisen vesijohtorungon ja betonisen viemärin uusiminen

Suunnittelutyöt jatkuivat Pyhäjoki-Yppäri vesihuoltolinjalla.

Vuoden 2016 investoinnit olivat noin 2,6 milj €.

Yhtiön liikevaihto kasvoi 3,2 % ollen 1 095 676 euroa. Tilikauden tulos osoittaa voittoa 150 591 euroa.

Yhtiön toimitusjohtaja on Sauli Mankinen.

Kiinteistö Oy Hourunkoski

Yhtiöllä on tärkeä tehtävä kunnan vuokra-asuntotuotannon ylläpitäjänä. Yhtiöllä on 96 vuokra-asuntoa, joiden käyttöaste oli 92 %. Käyttöasteen alentuminen edellisestä vuodesta (97%) johtuu siitä, että kunnan omistaman, mutta Kiinteistö Oy Hourunkosken hallinnoiman Niskantien asuntoja ei enää vuokrata eteenpäin aktiivisesti sekä siitä, että kaksi Hietatiellä sijaitsevaa asuntoa ovat olleet koko vuoden tyhjillään odotellen remonttia.

Valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiö jatkaa tarvittaessa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakentamista.
- Yhtiö hankkii kohtuuhintaisia asunto-osakkeita harjoittaakseen vuokrausliiketoimintaa.
- Tavoitteena on, että asuntojen vuokratuotoilla voidaan kattaa kaikki yhtiölle aiheutuvat kulut ja yhtiön terve talous. Tavoitteena on normaali vuokrataso ja asuntojen käyttöaste.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla.

Yhtiön liikevaihto pieneni edellisvuodesta 0,3 % ollen 467 800 euroa. Tulos oli 0,00 euroa. Tulokseen vaikutti se, että tilinpäätökseen purettiin edellisvuonna tehtyä vapaaehtoista asuintalovarausta.

Yhtiön toimitusjohtaja on Helena Widnäs.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy

Yhtiön toimialana on toimitilojen hankkiminen yritysten käyttöön lunastettavaksi tai vuokrasopimuksin hallittavaksi.

Valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Mikäli tarvetta ilmenee, yhtiö varautuu käynnistämään neuvottelut toimitilojen hankkimiseksi yrityksen käyttöön.
- Mahdollinen teollisten toimitilojen rakentaminen tapahtuu valtatie 8:n varrelle kaavoitettuun Ollinmäen yrityskylään.
- Muut toimitilahankkeet tarkistellaan tapauskohtaisesti.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla.

Yhtiön omistuksessa oli 2016 vuoden lopussa yksi teollisuushalli, josta on yrittäjän ja teollisuusyhtiön välinen lunastus-/vuokrasopimus, joka on voimassa 15.8.2017 saakka.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy omistaa vuoden 2016 lopussa Kiinteistö Oy Energy Towerin osakkeista 33.33 %. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjoen kunnan Pohjankylässä sijaitsevaa Koivuväylä 2 –nimistä kiinteistöä rakennuksineen. Kiinteistö Oy Energy Tower yhdistellään osakkuusyhteisönä Pyhäjoen kunnan konsernitilinpäätökseen.

Yhtiön toimitusjohtaja on Helena Widnäs.

Tilikauden tappio oli 1 931 euroa.

Pyhäjoki Data Oy

Yhtiön päätoimialat ovat julkaisutoiminta ja koulutustoiminta. Yhtiön pääasiallinen tehtävä on Pyhäjoen Kuulumiset –lehden julkaiseminen. Lehden valmistaminen tapahtui tiiviisti lukion toiminnan yhteydessä.

Yhtiön liikevaihto oli 71 035 euroa. Tilikauden tappio oli 9 396 euroa.

1.7.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvontaa on toteutettu konserniohjeen puitteissa. Keskeisiä valvontakeinoja ovat olleet, että tytäryhteisöjen hallitusten jäsenet on valittu kunnanhallituksen suosituksen mukaisesti ja hallituksissa on ollut vahva edustus kunnanhallituksesta ja keskushallinnosta.

Yhteisöjen toiminnan kannalta suuremmista hankkeista ja ratkaisuista on neuvoteltu konsernijohdon, lähinnä kunnanjohtajan kanssa. Isompia hankkeita on käsitelty ja resursoitu myös talousarviossa ja takaus- ja rahoitusasioita on käsitelty valtuustossa ja kunnanhallituksessa. Raportointi on ollut pääsääntöisesti suullista.

Uusista suurista hankkeista, joita käynnistettiin vuonna 2016, ovat Pyhäjoen Vesi Oy ja Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy hankkineet konsernijohdolta ennakkokäsitykset konserniohjeen mukaisesti.

1.7.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	2016	2015
TOIMINTATUOTOT	19 826	21 171
TOIMINTAKULUT	-39 219	-37 888
OSUUS OSAKK.YHT.VOITOSTA/T.	-4	-1
TOIMINTAKATE	-19 398	-16 718
VEROTULOT	10 300	10 272
VALTIONOSUUDET	10 900	10 060
KORKOTUOTOT	41	120
MUUT RAHOITUSTUOTOT	449	408
KORKOKULUT	-59	-135
MUUT RAHOITUSKULUT	-107	-168
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	324	224
VUOSIKATE	2 127	3 838
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-1 509	-1 680
ARVONALENTUMISET	-49	
TILIKAUDEN TULOS	570	2 158
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-1	-1
TILIKAUDEN VEROT	17	
LASKENNALLISET VEROT	-1	-23
VÄHEMMISTÖOSUUDET	3	-3
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	587	2 130

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	50,6	57,7
Vuosikate/Poistot, %	136,6	229,0
Vuosikate, euroa/asukas	667,3	1 198,3
Asukasmäärä	3 187	3 211

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan tuloslaskelman tunnusluvut.

Konsernin rahoituslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	<u>2016</u>	<u>2015</u>
VUOSIKATE	2 127	3 854
TILIKAUDEN VEROT	-1	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	36	-1 606
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-5 214	- 5 601
RAH.OSUUDET INVESTOINTIMEN.	250	191
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT	188	1 864
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-2 615	-1 297
 RAHOITUKSEN KASSAVIRTA		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-92	-450
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	25	
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-66	-450
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN LISÄYS	208	7
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN VÄHENN	-970	-1 975
LYHYTAICAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 958	1 797
LAINAKANNAN MUUTOKSET	1 197	-181
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ- OMIEN MUUTOKSET	-11	79
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS		60
SAAMISTEN MUUTOS	1 039	-1 362
KOROTTOM. VELKOJEN MUUTOKSET	196	1 957
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	2 354	1 326
 RAHAVAROJEN MUUTOS	-261	29
 RAHAVARAT 31.12	8 782	9 044
RAHAVARAT 1.1.	9 043	9 014
RAHAVAROJEN MUUTOS	-261	29
 RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
 Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-3 298	-1 261
Investointien tulorahoitus, %	42,8	71,3
Lainanhoitokate	2,1	12,6
Kassan riittävyys, pv	70	71
Asukasmäärä	3 187	3 211

Konsernitase (1.000 €) ja sen tunnusluvut

<u>V A S T A A V A A</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	34 065	30 793
Aineettomat hyödykkeet	314	265
Aineettomat oikeudet	229	167
Muut pitkävaikutteiset menot	72	86
Ennakkomaksut	13	13
Aineelliset hyödykkeet	32 747	29 967
Maa- ja vesialueet	3 052	3 102
Rakennukset	20 651	17 995
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 271	4 554
Koneet ja kalusto	796	813
Muut aineelliset hyödykkeet	34	37
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	3 943	3 465
Sijoitukset	994	559
Osakkuusyhtiöosuudet	109	112
Muut osakkeet ja osuudet	883	446
Muut lainasaamiset	10	
Muut saamiset	3	2
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	88	121
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 640	13 970
Vaihto-omaisuus	206	206
Saamiset	3 652	4 720
Pitkäaikaiset saamiset	575	650
Lyhytaikaiset saamiset	3 078	4 070
Rahoitusarvopaperit	7 597	7 909
Rahat ja pankkisaamiset	1 185	1 135
VASTAAVAA	46 792	44 885
 <u>V A S T A T T A V A A</u>	 <u>2016</u>	 <u>2015</u>
OMA PÄÄOMA	20 863	20 345
Peruspääoma/Osakepääoma	6 362	6 362
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	1	1
Arvonkorotusrahas	47	127
Muut omat rahastot	103	101
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	13 764	11 623
Tilikauden yli-/alijäämä	587	2 130
VÄHEMMISTÖOSUUS	28	30
PAKOLLISET VARAUKSET	262	196
Pakolliset varaukset	262	196

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	314	359
VIERAS PÄÄOMA	25 325	23 954
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	6 422	3 859
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	381	3 116
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	13 483	11 556
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	5 040	5 423
VASTATTAVAA	46 792	44 885

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	44,9	45,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	61,1	55,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	14 351	13 622
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 503	4 242
Konsernin lainat 31.12., 1000 €	19 905	18 381
Konsernin lainat 31.12., €/asukas	6 246	5 724
Konsernin lainasaamiset, 1000 €	65	60
Kunnan asukasmäärä	3 187	3 211

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan rahoituslaskelman tunnusluvut.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä.

Muut konsernitaseen tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla konsernitaseen eristä kuin kunnan taseen tunnusluvut

Konsernin laina €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

1.8 Keskeiset liitetiedot

1.9 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.9.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

Pyhäjoen kunnalla ei ole tarvetta Kuntalain 115 §:ssä edellytettyyn talouden tasapainottamiseen.

1.9.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 485 658,70 € voitollinen, mikä on myös tilikauden ylijäämä.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 485 658,70 € kirjataan omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal 110 §).

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- ja tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaiella tavalla (Kuntal 121 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä hyväksyy kunnalle talousarvion ja –suunnitelman. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet (Kuntal 110 §).

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus. Toteutumisvertailussa voidaan esittää myös muita olennaisia perustelutietoja, kuten kertaluonteisten erien vaikutus talousarvion toteutumiseen.

Valtuustoon nähden sitovat erät osoitetaan [toteutumisvertailussa sinisellä värillä](#).

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Käyttötalousosa muodostuu toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista, tuloarvioista (toimintatulot) ja määrärahoista (toimintamenot) sekä laskennallisista eristä. Laskennallisia erä tarvietaan kokonaismenojen selvittämiseen.

****KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA**

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminta Keskusvaalilautakuntana on toiminut valtuuston vuosille 2013–2016 valitsema viisijäseninen lautakunta.

Kunta on ollut jaettuna neljään äänestysalueeseen.

Kertomusvuonna ei ollut vaaleja.

Talous

001111 **Keskusvaalilautakunta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintakulut	-1 500		-1 500		-1 500
TOIMINTAKATE	-1 500	0	-1 500	0	-1 500
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 500	0	-1 500	0	-1 500

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta Varsinaisen tilintarkastuksen hoitaa JHTT-tilintarkastaja/-yhteisö. Valtuusto on 20.3.2013 valinnut valtuustokaudelle 2013-2016 BDO Audiator Oy:n kunnan tilintarkastusyhteisöksi ja hyväksynyt tilintarkastussopimuksen jatkamisen tilikausille 2017-2018 nykyisin perustein.

Talous

001211 **Tarkastuslautakunta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-12 100		-12 100	-9 728	-2 372
TOIMINTAKATE	-12 100	0	-12 100	-9 728	-2 372
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 100	0	-12 100	-9 728	-2 372

****KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA**

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-13 600		-13 600	-9 728	-3 872
TOIMINTAKATE	-13 600	0	-13 600	-9 728	-3 872
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-13 600	0	-13 600	-9 728	-3 872

HALLINTO- JA ELINKEINO-OSASTO****KUNNAN JOHTAMINEN**

Toiminta Kunnan johtaminen jakautuu kustannuspaikkoihin:

- 1301 kunnan johtaminen,
- 1302 valtuusto ja
- 1303 kunnanhallitus.

Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kuntaa. Kunnanjohtajan tehtävät ja toimivalta on määritelty hallintosäännössä.

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuuston tehtävistä on säädetty kuntalain 14 §:ssä.

Valtuusto	2011	2012	2013	2014	2015	2016
• kokoukset	8	9	12	10	12	10
• päätökset	74	97	147	102	133	120

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja taloutta kuntalain ja hallintosäännön määrittelemällä tavalla. Kunnanhallitus kokoontui pääsääntöisesti joka toinen viikko.

Kunnanhallitus	2011	2012	2013	2014	2015	2016
• kokoukset	24	26	22	22	25	26
• päätökset	327	385	436	421	544	499

Kunnan johtamiselle valtuuston asettamat tavoitteet:

- taloudellinen tavoite: vuosikate > poistot, saavutettiin, sillä vuosikate vuonna 2016 oli 1 225 770 € ja poistot 740 111 €.
- toiminnallinen tavoite: kunnan ja kunnanjohtajan välinen johtajasopimus laaditaan vuoden 2016 aikana, tavoitetta ei saavutettu.

Talous

001301 Kunnan johtaminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintakulut	-138 690		-138 690	-138 366	-324
TOIMINTAKATE	-138 690	0	-138 690	-138 366	-324
Laskennalliset erät	-6 150		-6 150	-4 768	-1 382
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-144 840	0	-144 840	-143 134	-1 706
001302 Valtuusto	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-73 010		-73 010	-77 587	4 577
TOIMINTAKATE	-73 010	0	-73 010	-77 587	4 577
LASKENNALLISET ERÄT	-2 000		-2 000	-8 679	6 679
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-75 010	0	-75 010	-86 266	11 256
001303 Kunnanhallitus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	300 000	-200 000	100 000	49 161	50 839
TOIMINTAKULUT	-126 010		-126 010	-200 054	74 044
TOIMINTAKATE	173 990	-200 000	-26 010	-150 893	124 883
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-24 080		-24 080	-33 151	9 071
LASKENNALLISET ERÄT	-5 710		-5 710	-1 290	-4 420
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	144 200	-200 000	-55 800	-185 333	129 533
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	4 432 563				
Lisäykset	350 434				
Vähennykset	-11 738				
Poistot	-22 151				
Arvo 31.12.	4 738 109				

**KUNNAN JOHTAMINEN	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	300 000	-200 000	100 000	49 161	50 839
TOIMINTAKULUT	-337 710		-337 710	-416 007	78 297
TOIMINTAKATE	-37 710	-200 000	-237 710	-366 846	129 136
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-24 080		-24 080	-33 151	9 071
LASKENNALLISET ERÄT	-13 860		-13 860	-14 737	877
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-75 650	-200 000	-275 650	-414 733	139 083

**HALLINTOPALVELUT

Toiminta Hallintopalvelujen tulosalue jakautuu talousosan vertailun osoittamiin kustannuspaikkoihin.

Muu yleishallinto sisältää mm. Raahen seutukunnan kehittämiskeskuksen palvelujen ostamiskustannukset.

Toiminta-avustuksia on maksettu talousarvion puitteissa mm. Pyhäjoen 4H-yhdistykselle 1 333 €/kk (yht. 16 000 €), neljälle kylätoimikunnalle kullekin 336,38 €, lisäksi Elävät kylät –kilpailun välipalkintoina yhteensä 1 000 € ja muualla opiskeleville stipendeinä 6 400 €.

Valtuuston asettama tavoite:

Avustusten saaminen edellyttää sopimuksen tekemistä kunnan ja avustusta saavan yhdistyksen kesken siitä, mitä palveluita yhdistys suorittaa annettavaa toiminta-avustusta vastaan.

Hallinto- ja talouspalveluille valtuuston asettamat tavoitteet:

- tuottaa tehokkaasti kattavat ja oikea-aikaiset laadukkaat palvelut, joita mitataan määräaikojen noudattamista seuraamalla
- laatii sopimukset avustusta saavien yhdistysten kanssa.
- talousarvioasiakirjan uudistaminen (taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden kehittäminen)
- siirtää laskujen sähköiseen käsittelyyn

Asetettuja määräaikoja on noudatettu, joten tämä tavoite on saavutettu. Sopimuksia avustusta saavien yhdistysten kanssa ei ole tehty.

Vuoden 2017 talousarviossa on jo jonkin verran kehitetty taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita, mutta uudistamista on vielä jatkettava.

Laskujen sähköiseen käsittelyyn siirrytään huhtikuun 2017 aikana.

Talous

001304 Muu yleishallinto	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				5 528	-5 528
TOIMINTAKULUT	-352 430		-352 430	-424 661	72 231
TOIMINTAKATE	-352 430	0	-352 430	-419 133	66 703
LASKENNALLISET ERÄT				-10 321	10 321
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-352 430	0	-352 430	-429 454	77 024

001321 Hallinto- ja talouspalvelut	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	189 540		189 540	146 261	43 279
TOIMINTAKULUT	-503 080		-503 080	-490 921	-12 159
TOIMINTAKATE	-313 540	0	-313 540	-344 660	31 120
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 920		-2 920	-2 922	2
LASKENNALLISET ERÄT	316 460		316 460	347 583	-31 123
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	3 410
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-2 922
Arvo 31.12.	487

**HALLINTOPALVELUT	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	189 540		189 540	151 789	37 751
TOIMINTAKULUT	-855 510		-855 510	-815 582	60 072
TOIMINTAKATE	-665 970	0	-665 970	-763 793	97 823
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 920		-2 920	-2 922	2
LASKENNALLISET ERÄT	316 460		316 460	337 262	-20 802
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-352 430	0	-352 430	-429 454	77 024

****HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA**

Toiminta Henkilöstötoimikunta on yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa käsitellyt mm. kunta-alan virka- ja työehtosopimusten soveltamista ja järjestelyiden jakamisen periaatteita.

Työsuojelun ja työterveydenhuollon tavoitteena on:

- lisätä työntekijöiden terveyttä, työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Tavoitteen numeerisena mittarina ovat sairaspöissaolat, joiden osalta tavoitteeksi asetetaan < 13 sairaspäivää/htv.

- kehittämiskeskustelut käydään vuosittain koko henkilöstön kanssa yhteisen lomakkeen pohjalta.
- kunnassa on otettu käyttöön systemaattinen työnvaativuudenarviointi.

Sairaspoissaolojen toteutuma on noin 16,3/htv (v. 2015 n. 18,6 ja v. 2014 n. 19,1/htv), joten tavoite ei numeeriselta osin toteutunut.

Sairaspoissaolot jakautuivat osastoittain seuraavasti:

	Htv	sairaspv	sairas-%
Yht.	155	2527	16,3
Hall.	13,93	19	1,36
Siv.	99,09	1856	18,73
Tekn.	41,98	652	15,53

Kehittämiskeskusteluja ja systemaattista työnvaativuudenarviointia koskevat tavoitteet eivät toteutuneet.

Työsuojeluasioista ja osin työterveyshuoltoon liittyvistä asioista (toimintasuunnitelman ja Kelakorvaushakemuksen hyväksyminen) on vastannut työsuojelutoimikunta. Työsuojelupäällikkönä toimii Heikki Hirvikoski.

Työterveydenhuollon palvelut ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä. Kunta työnantajana on järjestänyt lakisääteisten palvelujen lisäksi työntekijöilleen sairaanhoitopalvelut työterveyshuoltona. Sairaanhoitopalvelut on sisällytetty vuosittain vahvistettavaan työterveydenhuollon toimintasuunnitelmaan, jolloin niihin on mahdollista hakea Kelan korvausta.

Kertomusvuoden aikana työnantaja on kannustanut henkilöstöä liikuntaharrastuksiin mm. Smartum liikunta- ja kulttuurisetelein.

Talous

001331 Työsuojelu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTAKULUT	-2 180		-2 180	-2 200	20
TOIMINTAKATE	-2 180	0	-2 180	-2 200	20
LASKENNALLISET ERÄT	2 180		2 180	2 200	-20
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	
001332 Työterveydenhuolto	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	25 000	12 000	37 000	53 700	-16 700
TOIMINTAKULUT	-50 000	-25 000	-75 000	-96 004	21 004
TOIMINTAKATE	-25 000	-13 000	-38 000	-42 304	4 304
LASKENNALLISET ERÄT	25 000		25 000	42 304	-17 304
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	-13 000	-13 000	0	-13 000

001333 Henkilöstöpalv. ja yhteistoim/TYKY

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 000		5 000	4 905	95
TOIMINTAKULUT	-44 500		-44 500	-41 660	-2 840
TOIMINTAKATE	-39 500	0	-39 500	-36 755	-2 745
LASKENNALLISET ERÄT	39 500		39 500	36 755	2 745
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		0	

**HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	30 000	12 000	42 000	58 605	-16 605
TOIMINTAKULUT	-96 680	-25 000	-121 680	-139 865	18 185
TOIMINTAKATE	-66 680	-13 000	-79 680	-81 260	1 580
LASKENNALLISET ERÄT	66 680		66 680	81 260	-14 580
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	-13 000	-13 000	0	-13 000

****TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHAT**Toiminta

Valtuusto on asettanut työllisyysmäärärahojen tulosalueelle tavoitteeksi:

- nuorisotyöttömyyden vähentäminen
- työmarkkinatuen kuntaosuuden saajien määrän pieneneminen

Palkkatuella palkattujen henkilöiden kuntaan palkkaamiseen liittyvät ehdot pysyvät kireinä vuoden 2016 aikana.

Keskimäärin vuonna 2016 Pyhäjoen kunta työllisti palkkatuella 4 työtöntä työnhakijaa/kk. Työllistetyt sijoituivat seuraavasti: sivistisosasto 1 ja tekninen osasto 3 työntekijää. Yksi teknisen osaston työllistetyistä sijoittui Jokikartanon siivouspuolelle.

Vuonna 2016 palkkatuella työllistettyjen palkkauskustannukset ja niihin saatu palkkatuki kohdistettiin palkkatuen kustannuspaikalle, josta se kuukausittain siirrettiin sisäisesti toteutuneille kustannuspaikoille.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin v. 2016 yli 300 päivää työttömänä olevista työmarkkinatukea saavista henkilöistä 98 010 €.

NUORTEN KESÄTYÖLLISTÄMINEN 2016

Nuoret (1998 - 2000 synt.) jotka hakivat kesätyötä työllistyivät kaikki.

Kesätyöpaikat jakaantuivat seuraavasti: hakijoita yht. 81, näistä 33 nuorta sijoittui kesätyöhön yrityksiin, kunnan omiin töihin työllistyi 40 nuorta ja Pyhäjoen seurakunta työllisti 8 nuorta. Lisäksi kunta työllisti yli 18-vuotiaita leikki-kenttätöimintaan.

Pyhäjoen kunnan kesätyöpaikan kesto 2 vko/nuori, palkka 6,00 €/h.

Yrityksille myönnettiin tukea max. 3 vko, tuki 90,00 €/vko.

Talous

001334 Palkkatuki	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	40 990		40 990	36 246	4 744
TOIMINTAKULUT	-40 990		-40 990	-25 956	-15 034
TOIMINTAKATE	0	0		10 290	-10 290
LASKENNALLISET ERÄT				-3 461	3 461
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		6 829	-6 829
001335 Kesätyöllistäminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-26 850		-26 850	-26 614	-236
TOIMINTAKATE	-26 850	0	-26 850	-26 614	-236
LASKENNALLISET ERÄT	-400		-400	-7 586	7 186
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-27 250	0	-27 250	-34 200	6 950
006143 Kuntouttava työtoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	25 000		25 000	40 794	-15 794
TOIMINTAKULUT	-74 750		-74 750	-67 355	-7 395
TOIMINTAKATE	-49 750	0	-49 750	-26 561	-23 189
LASKENNALLISET ERÄT	-1 500		-1 500	-3 304	1 804
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-51 250	0	-51 250	-29 865	-21 385
006145 Työmarkkinatuen kuntaosuus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-110 000		-110 000	-98 010	-11 990
TOIMINTAKATE	-110 000	0	-110 000	-98 010	-11 990
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-110 000	0	-110 000	-98 010	-11 990
**TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHAT	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	65 990		65 990	77 040	-11 050
TOIMINTAKULUT	-252 590		-252 590	-217 935	-34 655
TOIMINTAKATE	-186 600	0	-186 600	-140 895	-45 705
LASKENNALLISET ERÄT	-1 900		-1 900	-14 351	12 451
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-188 500	0	-188 500	-155 247	-33 253

****ELINKEINOPOLITIIKKA**

Toiminta Pyhäjoen kunta osti yritysten neuvontapalvelut Raahen seudun yrityspalveluilta.

Elinkeinotoimen tulosta rasittaa se, että vuonna 2015 on Teollistamishankkeeseen saatu rahoitus vuodelta 2014 kirjattu virheellisesti tuotoksi kirjanpitoon, vaikka se on ollut siirtosaamisissa. Virhe on korjattu vuonna 2016.

Raahen seudun yrityspalvelut on suorittanut toimialueellaan yritysneuvontaa, selvittänyt yritysten kehittämistarpeita ja –hankkeita sekä tukenut näitä.

Toukokuussa 2015 alkanut Pyhäjoen kunnan hallinnoima **Pyhäjoelta virtaa** – kehittämishanke jatkoi toimintaansa vuonna 2016. Pyhäjoelta virtaa - kehittämishankkeella edesautetaan kansainvälisten ja kansallisten yritysten investointien toteutumista Pyhäjoelle. Investointien mahdollistaminen, yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edesauttaminen on hankkeen tärkein tavoite. Hanhikivi 1 -hanke on muuttanut Pyhäjoen todella houkuttelevaksi alueeksi uusille investoinneille. Invest in -toiminnan myötä syntyy uusia työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia. Vuoden 2016 loppuun mennessä hanke on vaikuttanut 32 uuden työpaikan syntymiseen Pyhäjoelle ja lähi-alueelle.

Hankkeen päättymisen jälkeen Pyhäjoen kunnan tavoite on vakinaistaa toimintamalli, joka parhaiten tukee edelleen investointien toteutumista ja yritysten kasvua. Kehittämishankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen yrityskehitysorganisaatioiden, kuten Raahen seudun yrityspalvelujen kanssa.

Hankkeen rahoituksesta 70 % on EAKR-rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan liiton kautta. Hanke päättyy 30.4.2018.

Vuoden yrittäjien palkitseminen tapahtui seutukunnallisessa yrittäjäjuhlassa. Pyhäjoen vuoden yrittäjäksi valittiin Esa Impola Rakennus Impola Oy:stä.

Vuonna 2016 Pyhäjoella perustettiin 13 yritystä ja 8 lopetti toimintansa, joten yritysten nettoperustanta oli +4. Luvuissa ei ole mukana asunto-osakeyhtiöt, kiinteistöyhtiöt eikä kaupparekisteristä PRH:n suursiivouksen myötä poistetut toimimattomat yritykset.

Hanhikivi-jatkoyhteyshankkeessa (1.5.2015 – 31.12.2017) kehitetään ulkomaisen työvoiman vastaanoton palveluita yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyönä. Hankkeen pääasiallinen toiminta liittyy palvelukeskuksen viranomaispalvelujen suunnitteluun ja organisoitumiseen mm. palvelu/koulutuskeskuksen toimintaympäristössä.

Suurin osa Pyhäjoen kunnan kustannuksista syntyy yhteyssihteerin palkkausmenoista.

Maaseututoimi

Pyhäjoen kunnan maaseutupalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen perusteella. Hallintoalueeseen (KaSi) kuuluvat Pyhäjoen lisäksi Alavieska, Merijärvi, Raahen ja Siikajoki, aktiiviviljoja alueella oli toimintavuonna 1023 kpl.

Maaseutuhallinnon henkilöresurssina on maaseutuasiamies 50 %:n työosuudella (45 % varattu Merijärven maaseutuhallintoon ja 5 % it-tukeen), sekä kanslisti 40 %:n työosuudella.

Vastuualueina on kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja yhteistoiminta-alueen tehtäväjaon perusteella seuraavat: tukikoulutustenjärjestäminen, viljelijöiden sähköisen tukihaun tekninen neuvonta/yhteyshenkilönä toimiminen sekä maksajaviranomaistehtävät Pyhäjoen, Raahen ja Siikajoen osalta.

Lomituspalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki.

Toiminta

Tukihallinnon suhteen vuosi oli edellisvuotta helpompi, koska 2015 toteutettiin EU-ajan suurimmat muutokset tukijärjestelmiin. Tietojärjestelmissä oli vielä turhan paljon näiden muutosten sisäänajosta johtuvia virheitä ja pitkäkköjäkin käyttökatkoja. Tukimaksatukset saatiin kuitenkin hoidettua ennakkoajataulun mukaan, ja noin 85 prosenttia maksettiin 2016 puolella.

Kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa pidettiin tukikoulutustilaisuudet ja niihin osallistui yhteensä n. 450 viljelijää. Pidin itse 5 tilaisuutta ja kollegani toteuttivat 3 muuta yhteistyössä ProAgrian, ELY-keskuksen ja MTK:n kanssa.

Sähköisen tukihaun neuvontaan käytin työaikaa hieman edellisvuotta vähemmän.

Maksajaviranomaisena tein hyväksymispäätökset 512 tilalle. Niille maksettiin maataloustukia vuonna 2016 yhteensä 28,78 M€, joka on 55,5 %:a koko yhteistoiminta-alueen 51,85 M€:n tukisummasta.

EU-ja kansalliset tuet/korvaukset 2016

Pinta-alaperusteiset tuet:	Hakijoita	Tukisumma, euroa
Luonnonhaittakorvaus	97	1.128.591,08
Perus-/viherryttämistuki	104	890.673,06
Ympäristökorvaus	98	646.290,33
Maidon tuotantotuki	22	382.023,72
Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus	23	120.239,40
Luonnonmukainen tuotanto (Luomu)	8	105.622,84
Maatalousluonnon monimuotoisuus/maisema	1	95.518,26
Satovahinkokorvaus	14	87.136,67
Yleinen hehtaarituki	93	57.161,02
Väliaikainen kansallinen lisätuki	13	30.021,06
Nuorten viljelijöiden tuki, EU	7	21.286,16
Nuorten viljelijöiden tuki, kansallinen	6	17.375,40
Maitoalan erityinen markkinatuki	20	10.949,00
Rahoituskurileikkauksen palautus	78	8.481,16
Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito 20 v.	3	2.573,29
Pohjoinen hehtaarituki	3	1.016,83
Peltokasvipalkkio	4	977,98
Luonnon ja maiseman monimuotoisuus 10 v.	1	612,00
Petoeläinvahinkokorvaus	1	220,87
Hirvieläinvahinkokorvaus	1	216,30
Laskeutusaltaan perustaminen ja hoito	1	36,33
		yht. 3.607.022,79

Eläinyksikköperusteiset tuet:	Hakijoita	Tukisumma, euroa
Eläinten hyvinvointikorvaus	13	131.980,48
Sika- ja siipikarjatalouden pohjoinen tuki	2	112.918,65
Pohjoinen kotieläintuki	18	78.889,65
Kriisituki sianlihantuottajille	2	41.763,42
EU-nautapalkkio	9	35.759,93
Alkuperäisrotujen kasvattaminen	2	5.633,90
		yht. 406.946,03
	Tuet yhteensä	4.013.968,82

Maaseudun kehittämisrahan käyttö vuonna 2016

Maaseutuelinkeinojen kehittämiseen oli käytettävissä 10.500 euron määräraha ja siitä kirjattiin käytetyksi 10.500,41 euroa. Loppuvuoden 2015 lomitustuki 4.215,30 euroa laskutettiin vasta tilinpäätöksen jälkeen huhtikuussa 2016, joten se on kirjattu vuodelle 2016.

Hakemusten perusteella maksettu:

• Kalkitustuki	(9 kpl)	1.800,00 €
• Maanäyteanalyysit	(12 kpl)	1.154,76 €
• Maatalouden koulutukset	(2 kpl)	490,00 €
• Lantanäyteanalyysit	(4 kpl)	169,50 €

Muut käyttökohteet:

• Maksullisen lomituksen tuki	(22 kpl)	6.228,26 €
• Metsätaloussuunnitelmat	(7 kpl)	657,89 €

Talous

003111 Elinkeinotoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT		-26 100	-26 100	-25 888	-212
TOIMINTAKULUT	-75 900		-75 900	-134 462	58 562
TOIMINTAKATE	-75 900	-26 100	-102 000	-160 350	58 350
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-57 450		-57 450	-57 451	1
LASKENNALLISET ERÄT				-683	683
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-133 350	-26 100	-159 450	-218 484	59 034
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	790 846				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-57 451				
Arvo 31.12.	733 395				
003112 Pyhäjoelta virtaa	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	64 050		64 050	70 875	-6 825
TOIMINTAKULUT	-91 500		-91 500	-107 524	16 024
TOIMINTAKATE	-27 450	0	-27 450	-36 649	9 199
LASKENNALLISET ERÄT	-6 010		-6 010	-2 774	-3 236
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-33 460	0	-33 460	-39 424	5 964
003121 Projektit	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT				1 738	-1 738
TOIMINTAKATE	0	0		1 738	-1 738
LASKENNALLISET ERÄT				-330	330
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		1 408	-1 408

003122 Hanhikivi yhteyshanke	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	52 000		52 000	48 545	3 455
TOIMINTAKULUT	-62 800		-62 800	-64 054	1 254
TOIMINTAKATE	-10 800	0	-10 800	-15 509	4 709
LASKENNALLISET ERÄT	-4 010		-4 010	-2 103	-1 907
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 810	0	-14 810	-17 612	2 802

003131 Matkailun edistäminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	2 700		2 700	3 429	-729
TOIMINTAKULUT	-6 700		-6 700	-6 357	-343
TOIMINTAKATE	-4 000	0	-4 000	-2 928	-1 072
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-176	176
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 000	0	-4 000	-3 104	-896

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	157 823
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	
Arvo 31.12.	157 823

004111 Maaseututoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	14 720		14 720	17 443	-2 723
TOIMINTAKULUT	-82 800		-82 800	-89 809	7 009
TOIMINTAKATE	-68 080	0	-68 080	-72 366	4 286
LASKENNALLISET ERÄT	-2 040		-2 040	-1 347	-693
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-70 120	0	-70 120	-73 713	3 593

**ELINKEINOPOLITIikka	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	133 470	-26 100	107 370	114 404	-7 034
TOIMINTAKULUT	-319 700		-319 700	-400 468	80 768
TOIMINTAKATE	-186 230	-26 100	-212 330	-286 064	73 734
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-57 450		-57 450	-57 451	1
LASKENNALLISET ERÄT	-12 060		-12 060	-7 413	-4 647
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-255 740	-26 100	-281 840	-350 928	69 088

**ASUNTO-, KAAVOITUS- JA MAAPOLITIikka

Toiminta Kaavoituksessa toteutetaan kunnanvaltuuston hyväksymää Maankäytön toteuttamisohjelmassa vuosille 2011-2025 olevaa Kasvuvoima -kehityskuvaa.

Kunta on solminut v. 2011 puitesopimuksen runkokaavoittajasta Pöyry Finland Oy:n kanssa. Ramboll Finland Oy osti Pöyry Finland Oy:n kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyvät toiminnot alkuvuodesta 2014.

Vuonna 2011 solmittu sopimus ulottui vuoteen 2015 saakka, sopimusta on jatkettu kunnanhallituksen päätöksin Ramboll Finland Oy:n kanssa seuraavasti:

- 10.11.2014/§ 345 yhdellä optiovuodella 31.5.2016 saakka
- 29.3.2016/§ 138 1.6.2016 - 31.12.2016 väliseksi ajaksi sekä käynnistänyt runkokaavoittajan puitejärjestelyn kilpailuttamisen.

Kunnanhallitus on 12.12.2016/§ 470 valinnut kaavoituksen puitesuunnittelijaksi Ramboll Finland Oy:n vuosiksi 2017 – 2021.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 28.11.2016/§ 463 päättänyt palkata Pirkko Tuuttilan projektipäälliköksi ajalle 15.2.2017 – 15.1.2018. Tehtävänä on toimia kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan alaisuudessa Pyhäjoen kunnan kaavoitusvastaavana.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 11.7.2016/§ 309 päättänyt perustaa asuntoasioita käsittelevän asuntotoimikunnan.

Valtuuston tulosalueelle asettamat tavoitteet:

- kunnan metsäomaisuutta (n. 1.450 ha) hoidetaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti, Päivitetään metsänhoitosuunnitelma
- asuntojen vuokrauksen täyttöaste on vähintään 90 %.
- asunnoista saatavat suokratuotot kattavat menot ja poistot.
- elinkaarikypsistä kiinteistöistä luovutaan asuntopoliittisen strategian mukaisesti.

Metsäsuunnitelma on päivitetty metsänhoitopalveluiden kilpailutusta varten 10/2016.

Asuntojen osalta tavoitteisiin ei päästy:

- asuntojen vuokrauksen täyttöaste oli 87,5 %,
- kustannuspaikan Asunnot tilikauden alijäämä on 69 992 euroa
- vuoden 2016 aikana ei luovuttu elinkaarikypsistä kiinteistöistä

Talous

008321 Kaavoitus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-201 510		-201 510	-203 148	1 638
TOIMINTAKATE	-201 510	0	-201 510	-203 148	1 638
LASKENNALLISET ERÄT	-1 990		-1 990	-4 680	2 690
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-203 500	0	-203 500	-207 827	4 327

008325 Kiinteistöjen muodostus	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTAKULUT				-15 366	15 366
TOIMINTAKATE	0	0		-15 366	15 366
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		-15 366	15 366
008326 Maa- ja metsätilat	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	156 500		156 500	262 958	-106 458
TOIMINTAKULUT	-101 540		-101 540	-98 302	-3 238
TOIMINTAKATE	54 960	0	54 960	164 656	-109 696
LASKENNALLISET ERÄT	-1 000		-1 000	-2 667	1 667
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	53 960	0	53 960	161 989	-108 029
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	1 267.027				
Lisäykset	6 545				
Vähennykset	-9 784				
Poistot					
Arvo 31.12.	1 263 788				
008327 Asunnot	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	304 030	-30 000	274 030	266 720	7 310
TOIMINTAKULUT	-320 020		-320 020	-288 125	-31 895
TOIMINTAKATE	-15 990	-30 000	-45 990	-21 405	-24 585
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-43 570		-43 570	-39 254	-4 316
LASKENNALLISET ERÄT	-7 000		-7 000	-9 333	2 333
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-66 560	-30 000	-96 560	-69 992	-26 568
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	641 692				
Lisäykset	480 521				
Vähennykset	-119 072				
Poistot	-39 254				
Arvo 31.12.	963 887				

**ASUNTO-, KAAVOITUS- JA MAAPOLITIIKKA					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	460 530	-30 000	430 530	529 677	-99 147
TOIMINTAKULUT	-623 070		-623 070	-604 940	-18 130
TOIMINTAKATE	-162 540	-30 000	-192 540	-75 263	-117 277
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-43 570		-43 570	-39 254	-4 316
LASKENNALLISET ERÄT	-9 990		-9 990	-16 679	6 689
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-216 100	-30 000	-246 100	-131 196	-114 904

****SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT**

Toiminta Sosiaalitoimen tehtävien siirto Raheen seudun hyvinvointikuntayhtymälle varhaiskasvatusta lukuun ottamatta on toteutettu vuoden 2011 alusta.

Tarkemmin sosiaali- ja terveyspalvelut esitetään Raheen seudun hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätöksessä vuodelta 2016, joka käsitellään erillisenä asiakokonaisuutena.

Talous

**SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-10 251 920	-200 000	-10 451 920	-10 192 933	-258 987
TOIMINTAKATE	-10 251 920	-200 000	-10 451 920	-10 192 933	-258 987
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-10 251 920	-200 000	-10 451 920	-10 192 933	-258 987

****YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO**

Talous Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotettiin alueellisesti ns. isäntäkuntamallin mukaisesti. Isäntäkuntana toimii Kalajoen kaupunki.

**YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-70 600		-70 600	-63 479	-7 121
TOIMINTAKATE	-70 600	0	-70 600	-63 479	-7 121
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-70 600	0	-70 600	-63 479	-7 121

****MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT**

Toiminta Muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin on kirjattu mm vastuu siirtyneistä palvelusuhteista aiheutuneista eläkemenoperusteisista KuEL maksuista ja ns. "Haittavararahasta" aiheutuneet kustannukset.

Talous

**MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-246 770		-246 770	-227 630	-19 140
TOIMINTAKATE	-246 770	0	-246 770	-227 630	-19 140
LASKENNALLISET ERÄT	-330		-330		-330
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-247 100	0	-247 100	-227 630	-19 470

SIVISTYSOSASTO

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toiminta Sivistyslautakunta on johtanut kunnan koulutointa ja vastannut kuntalaisten koulutuspalvelujen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä varhaiskasvatuksen esiopetuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen osalta tavalla, joissa on pyritty laadukkuuteen mutta samalla kustannustehokkuuteen.

Raahen kaupungin kanssa on jatkettu sopimukseen perustuvaa yhteistyötä, jonka nojalla piehinkiläisiä alakouluikäisiä lapsia käy koulua Parhalahden koululla.

Seutukunnallinen lukioyhteistyö on jatkunut.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta voidaan todeta, että asetetut toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu.

Vapaan sivistystyön palvelut on järjestetty entiseen tapaan hankkimalla ne Raahen opistolta. Taiteen perusopetuksen palvelut on niin ikään järjestetty entiseen tapaan hankkimalla palvelut Ylivieskan seudun musiikkiopistolta.

Yleinen tavoite

Sivistysosaston taloudellisena tavoitteena on, että palvelut tuotetaan siten, että todelliset palvelutuotannosta aiheutuvat bruttomenot eivät ylitä oleellisesti valtionosuusjärjestelmän laskennallisia kuntakohtaisia menoja (laskennalliset menot kuvaavat Suomen kuntien keskimääräisiä kustannuksia ao. tehtävien hoitamisessa). Tavoite koskee suunnittelukautta.

Tavoitteen toteutuminen

Ainoa tuloalue, jossa yllä mainitulla tavalla laskennalliset kustannukset on suoraan liitetty toimintaan ja siitä aiheutuviin kustannuksiin, on lukiokoulutus. Laskennallinen valtionosuus (yksikköhinta) vuonna 2016 oli 8 305,39 €, kustannukset per oppilas 9 161 €. Tavoite ei ole toteutunut.

Palvelualueen keskeisten tavoitteiden toteutuminen

**SIVISTYSTOIMI/HALLINTO

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteuma
Vaikuttavuus			
Asiakastyytyväisyys	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteuma 8,38. Tavoite on toteutunut.
Avoimuus, julkisuus	Todentaminen	Pöytäkirjat julkaistaan verkossa	Tavoite on toteutunut.
Resurssien hallinta			
Kustannusten hallinta	Hallinnon kustannukset/ oppilas	Eivät kasva oppilasmäärään suhteutettuna yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Tavoite on toteutunut.

Talous

**SIVISTYSTOIMI/HALLINTO	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-111 320		-111 320	-104 769	-6 551
TOIMINTAKATE	-111 320	0	-111 320	-104 769	-6 551
LASKENNALLISET ERÄT	-7 400		-7 400	-5 042	-2 358
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-118 720	0	-118 720	-109 811	-8 909

**VARHAISKASVATUS

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteuma
Taloudelliset tavoitteet/resurssien hallinta			
Toiminnan taloudellisen järjestäminen	Kustannukset/ todellinen hoitopäivä	Eivät kasva yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Muutos -8,3 % Tavoite on toteutunut.
Vaikuttavuus			
Päivähoitopalvelujen laatu	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Tavoite on toteutunut.
Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toimintatapa	Arviointikysely	> 90 % vastaajista samaa mieltä	Tavoite on toteutunut.
Prosessit ja rakenteet			
Kasvukumppanuus toimivuus	Arviointikysely	Koetaan olevan hyvällä tasolla (kouluarvosana > 8)	Toteutuma 8,9. Tavoite on toteutunut.

Yhteistyön lisääminen eri päivähoitomuotojen välillä	Yhteiset tapahtumat	Lisääntyvät edellisvuodesta	Tavoite ei ole toteutunut.
Osaaminen			
Henkilöstön osaamisen tukeminen	Kehityskeskustelut	Systemaattisesti käytössä	Tavoite on toteutunut.
	Koulutuspäivät	Väh. 1/htv	Tavoite on toteutunut.

Talous

006211 Kivitasku	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	35 000		35 000	40 959	-5 959
TOIMINTAKULUT	-288 720	-15 000	-303 720	-302 638	-1 082
TOIMINTAKATE	-253 720	-15 000	-268 720	-261 679	-7 041
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 020		-9 020	-9 015	-5
LASKENNALLISET ERÄT	-9 700		-9 700	-12 665	2 965
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-272 440	-15 000	-287 440	-283 358	-4 082

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	290 071
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-9 015
Arvo 31.12.	281 056

006221 Perhepäivähoito	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	35 000		35 000	31 078	3 922
TOIMINTAKULUT	-194 020	-7 000	-201 020	-245 722	44 702
TOIMINTAKATE	-159 020	-7 000	-166 020	-214 644	48 624
LASKENNALLISET ERÄT	-19 930		-19 930	-11 217	-8 713
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-178 950	-7 000	-185 950	-225 861	39 911

006222 Ikkala/Parhalahti	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	23 277	-3 277
TOIMINTAKULUT	-127 010		-127 010	-126 334	-676
TOIMINTAKATE	-107 010	0	-107 010	-103 057	-3 953
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 460		-10 460	-188	-10 272
LASKENNALLISET ERÄT	-2 170		-2 170	-5 903	3 733
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-119 640	0	-119 640	-109 148	-10 492

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	216 698
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-188
Arvo 31.12.	216 510

006224 Kurrela	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	25 000		25 000	27 044	-2 044
TOIMINTAKULUT	-189 800	-12 000	-201 800	-190 455	-11 345
TOIMINTAKATE	-164 800	-12 000	-176 800	-163 410	-13 390
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 890		-2 890	-2 892	2
LASKENNALLISET ERÄT	-1 550		-1 550	-9 064	7 514
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-169 240	-12 000	-181 240	-175 367	-5 873

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	124 592
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-2 892
Arvo 31.12.	121 700

006225 Vekkula/Yppäri	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	20 336	-336
TOIMINTAKULUT	-142 120	-5 000	-147 120	-146 143	-977
TOIMINTAKATE	-122 120	-5 000	-127 120	-125 808	-1 312
LASKENNALLISET ERÄT	-1 550		-1 550	-6 999	5 449
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-123 670	-5 000	-128 670	-132 806	4 136

006227 Kanttorila	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	22 000		22 000	12 055	9 945
TOIMINTAKULUT	-92 090	-14 000	-106 090	-111 382	5 292
TOIMINTAKATE	-70 090	-14 000	-84 090	-99 328	15 238
LASKENNALLISET ERÄT	-1 000		-1 000	-3 659	2 659
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-71 090	-14 000	-85 090	-102 986	17 896

006228 Ylikiiskilä	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	14 000		14 000	27 495	-13 495
TOIMINTAKULUT	-76 540		-76 540	-78 192	1 652
TOIMINTAKATE	-62 540	0	-62 540	-50 696	-11 844
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 580		-4 580	-4 581	1
LASKENNALLISET ERÄT				-2 191	2 191
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-67 120	0	-67 120	-57 468	-9 652

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.

Lisäykset

86 657

Vähennykset

Poistot

-4 581

Arvo 31.12.

82 076

006231 Leikkitoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-15 240		-15 240	-16 879	1 639
TOIMINTAKATE	-15 240	0	-15 240	-16 879	1 639
LASKENNALLISET ERÄT				-2 470	2 470
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-15 240	0	-15 240	-19 349	4 109

006241 Lasten kotihoidontuki	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-190 000		-190 000	-176 091	-13 909
TOIMINTAKATE	-190 000	0	-190 000	-176 091	-13 909
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-190 000	0	-190 000	-176 091	-13 909

**VARHAISKASVATUS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	171 000		171 000	182 245	-11 245
TOIMINTAKULUT	-1 315 540	-53 000	-1 368 540	-1 393 836	25 296
TOIMINTAKATE	-1 144 540	-53 000	-1 197 540	-1 211 592	14 052
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-26 950		-26 950	-16 676	-10 274
LASKENNALLISET ERÄT	-35 900		-35 900	-54 167	18 267
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 207 390	-53 000	-1 260 390	-1 282 435	22 045

**PERUSOPETUS

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus			
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteutuma 8,4. Tavoite on toteutunut.

Resurssien hallinta			
Kustannusten hallinta	Kustannukset/ oppilas	Eivät kasva yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Muutos 3,1 % Elinkustannusindek- sin kasvu 1,0 % Tavoite ei toteutu- nut.
Prosessit ja rakenteet			
Kodin ja koulun yhteis- työn toimivuus	Arviointikysely	Koetaan vähin- tään hyväksi (kou- luarvosana vähin- tään 8)	Tavoite on toteu- tunut.
Osaaminen			
Henkilöstön ammatti- taito	Pätevien opetta- jien osuus	> 90 %	Tavoite on toteu- tunut.
	Opettajien täy- dennyskoulutus	Väh. 1 pv/opetta- ja/ v	Tavoite ei toteudu kaikkien koulujen eikä kaikkien opet- tajien osalta (kun- nan kustantama koulutus työajal- la),mutta opettajat kouluttautuvat pal- jon omaehtoisesti, mikä tukee ammattitaidon ylläpitotavoitetta

Talous

007122 Saaren koulu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	36 350		36 350	41 691	-5 341
TOIMINTAKULUT	-2 299 030	-2 000	-2 301 030	-2 299 316	-1 714
TOIMINTAKATE	-2 262 680	-2 000	-2 264 680	-2 257 625	-7 055
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-48 000		-48 000	-49 019	1 019
LASKENNALLISET ERÄT				-68 611	68 611
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 310 680	-2 000	-2 312 680	-2 375 255	62 575
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	1 675 013				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-49 019				
Arvo 31.12.	1 625 994				

007123 Parhalahden koulu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	61 000	50 000	111 000	101 539	9 461
TOIMINTAKULUT	-294 080	-30 000	-324 080	-362 923	38 843
TOIMINTAKATE	-233 080	20 000	-213 080	-261 384	48 304
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 670		-9 670	-9 670	0
LASKENNALLISET ERÄT				-8 786	8 786
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-242 750	20 000	-222 750	-279 840	57 090
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	241 077				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-9 670				
Arvo 31.12.	231 46				
007124 Pirttikosken koulu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	2 000		2 000	379	1 621
TOIMINTAKULUT	-325 540	3 000	-322 540	-328 128	5 588
TOIMINTAKATE	-323 540	3 000	-320 540	-327 749	7 209
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 460		-7 460	-7 455	-5
LASKENNALLISET ERÄT				-7 810	7 810
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-331 000	3 000	-328 000	-343 014	15 014
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	223 813				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-7 455				
Arvo 31.12.	216 358				
007125 Yppärin koulu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	1 000		1 000	4 470	-3 470
TOIMINTAKULUT	-489 050	7 000	-482 050	-532 135	50 085
TOIMINTAKATE	-488 050	7 000	-481 050	-527 665	46 615
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-51 700		-51 700	-89 886	38 186
LASKENNALLISET ERÄT				-12 394	12 394
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-539 750	7 000	-532 750	-629 945	97 195

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	1 305 028
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-89 886
Arvo 31.12.	1 215 143

007127 Koulujen yhteiset	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	16 700		16 700	58 903	-42 203
TOIMINTAKULUT	-420 840	15 000	-405 840	-449 722	43 882
TOIMINTAKATE	-404 140	15 000	-389 140	-390 819	1 679
LASKENNALLISET ERÄT	-145 000		-145 000	-39 996	-105 004
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-549 140	15 000	-534 140	-430 815	-103 325

007128 Esiopetus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-196 540		-196 540	-163 905	-32 635
TOIMINTAKATE	-196 540	0	-196 540	-163 905	-32 635
LASKENNALLISET ERÄT	-3 200		-3 200	-6 613	3 413
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-199 740	0	-199 740	-170 518	-29 222

**PERUSOPETUS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	117 050	50 000	167 050	206 982	-39 932
TOIMINTAKULUT	-4 025 080	-7 000	-4 032 080	-4 136 130	104 050
TOIMINTAKATE	-3 908 030	43 000	-3 865 030	-3 929 148	64 118
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-116 830		-116 830	-156 030	39 200
LASKENNALLISET ERÄT	-148 200		-148 200	-144 209	-3 991
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 173 060	43 000	-4 130 060	-4 229 387	99 327

****LUKIOKOULUTUS**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus			
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteutuma 8,8. Tavoite toteutunut
Resurssien hallinta			
Kustannusten hallinta	Kustannukset/ oppilas	Eivät kasva yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Muutos -19,8 % Tavoite on toteutunut.

Prosessit ja rakenteet			
Yrittäjyystoimintamallin toimivuus ja kehittyminen	Arviointikysely	Mallin koetaan olevan toimiva ja kehittyvä (kouluarvosana vähintään 8)	Toteuma 9,0 Tavoite toteutunut
Osaaminen			
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %	Tavoite toteutunut
	Opettajien täydennyskoulutus	Väh. 1 pv/opettaja/ v	Tavoite toteutunut

Talous

**LUKIOKOULUTUS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	50 000		50 000	74 815	-24 815
TOIMINTAKULUT	-765 030	-30 000	-795 030	-826 259	31 229
TOIMINTAKATE	-715 030	-30 000	-745 030	-751 444	6 414
POISTOT JA ARVONALENTUM	-17 790		-17 790	-17 785	-5
LASKENNALLISET ERÄT	-20 000		-20 000	-25 245	5 245
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-752 820	-30 000	-782 820	-794 474	11 654

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	589 378
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	17 785
Arvo 31.12.	571 593

****VAPAA SIVISTYSTYÖ**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus, resursien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi edellisen vuoden tasolla	Tavoite toteutunut

Talous

**VAPAA SIVISTYSTYÖ	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-34 730		-34 730	-40 629	5 899
TOIMINTAKATE	-34 730	0	-34 730	-40 629	5 899
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-34 730	0	-34 730	-40 629	5 899

****TAITEEN PERUSOPETUS**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus, resurs-sien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi edellisen vuoden tasolla	Tavoite toteutunut

Talous

**TAITEEN PERUSOPETUS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-44 000		-44 000	-37 656	-6 344
TOIMINTAKATE	-44 000	0	-44 000	-37 656	-6 344
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-44 000	0	-44 000	-37 656	-6 344

****KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Kirjasto: Opiskelijoiden ja kun- talaisten elinikäisen oppimisen ja virkisty- misen tukeminen	Lainamäärät, pa- laute, aukioloajat	Lainaus/asukas: 18,5 lainausta.	Lainaus/asukas: 15,2 (nousua 0,5 %), mutta tavoite ei ole toteutunut.
Kirjasto: Kuntalaisten olohuone, asiakkait- ten viihtyvyys. Kestä- vän kehityksen to- teuttaminen	Käynnit kirjastossa, kävijälaskenta, asiakaskysely Lainaaminen ja verkkokäynnit to- teuttavat kestä- vää kehitystä	Fyysiset käyn- nit/asukasluku: 9,00 (kävijöitä vuonna 2014 25 350) Verkkopalvelut	Fyysiset käyn- nit/asukasluku: 7,29 (yhteensä 23 413), tavoite ei ole toteu- tunut Käyttäjiä 1 550 (nousua 15 %) Verkkopalvelut suo- sittuja.
Kirjasto ja kulttuuri: Yhteistyö sidosryhmi- en kanssa	Vierailujen ja yh- teisten tapahtu- mien määrä	Koulu, vapaa- ajantoimi, varhais- kasvatus, seurakun- ta, Raahen opisto, nuorisoseura, lähi- kunnat tärkeimmät yhteistyökumppa- nit; kulttuurin tee- maviikot	Kirjasto: Tapahtumien osal- listujamäärä asu- kasluku/1000: 489,26 (laskua 18 %) Kirjasto: Käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä asukasluku/1000: 168,79 (nousua 67 %)
Kulttuuri: Näyttelyt	Määrä	Näyttelytilassa 13 näyttelyä vuodessa	Tavoite on toteutu- nut.
Kirjasto ja kulttuuri: Tiedotuksen taso, myönteistä näkyvyyt- tä koko kuntaan	Esim. kävijämäärät tilaisuuksissa, asia- kaskysely	Säännöllinen ja laa- ja tiedottaminen (Kuulumiset, nettisi- vut, Facebook, Raahen Seudun	Tavoite on toteutu- nut.

		Menoinfo, paikallis-lehdet)	
Osaaminen			
Kirjasto: Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäivät (mm. Pohjois-Pohjanmaan AVI:n ja Oulun maakuntakirjaston järjestämät)	Pyritään OKM:n suosittelemaan 6 henkilötyöpäivää/henkilötyövuodet	3,21 eli tavoite ei ole toteutunut.
Kirjasto: OUTI-yhteistyö	Työn sujuvuus	OUTI-kirjastokimppa on yhdessä hankkinut uuden kirjastojärjestelmän ja tukee myös muissa tilanteissa	Uusi Koha-järjestelmä on notkea ja tehokas. Tavoite on toteutunut.
Kirjasto: Lainausautomaatti	Asiakaspalaute, tiedonhaun onnistuminen	Henkilökunnan työaika vapautuu asiakkaitten henkilökohtaiseen neuvomiseen ja auttamiseen	
Taloudelliset tavoitteet/resurssointi			
Kirjasto ja kulttuuri: Perustehtävässä ei muutosta	Toimintasuunnitelma, toimintakerromus, strategia Kulttuuri: lisäksi tapahtumien määrä	Pysytään kunnanvaltuuston antamassa raamissa. Sponsorit. Kulttuuritoimessa taloudelliset tavoitteet saavutetaan laajalla yhteistyöllä.	Tavoite on toteutunut.
Kirjasto: OUTI-kirjastokimppaan liittyminen		Vapaan lähdekoodin kirjasto-ohjelman tuomat säästöt OUTI-kimppan yhteiset myöhstymismaksut 7.1. alkaen, joten sakkotulot kasvavat hieman.	Kirjasto-ohjelman kulut alle puolet vähemmän kuin edellisvuonna (2016: 1773 €; 2015: 4229 €). Tavoite on toteutunut.
Kulttuuri: Museoalueen kunto ja käyttö	Museoalueen rakennusten kunto	Museoalueelle taattava rahoitus rakennusten kunnossapitoon	Tavoite on toteutunut.
Kulttuuri: Museon aukiolo 6 viikkoa	Kävijämäärät	Museo avoinna kesätyöläisten turvin. Museoon vapaa pääsy.	Tavoite on toteutunut.

Talous

007211 Kirjastot	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				11 271	-11 271
TOIMINTAKULUT	-252 150		-252 150	-255 300	3 150
TOIMINTAKATE	-252 150	0	-252 150	-244 029	-8 121
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 470		-9 470	-10 297	827
LASKENNALLISET ERÄT	-12 550		-12 550	-13 953	1 403
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-274 170	0	-274 170	-268 279	-5 891
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	158 578				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-10 297				
Arvo 31.12.	148 281				
007231 Museo	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 000		4 000	6 217	-2 217
TOIMINTAKULUT	-26 720	-16 000	-42 720	-31 896	-10 824
TOIMINTAKATE	-22 720	-16 000	-38 720	-25 679	-13 041
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-22 720	-16 000	-38 720	-25 679	-13 041
007241 Kulttuuritoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 000		3 000	1 083	1 917
TOIMINTAKULUT	-56 040		-56 040	-53 809	-2 231
TOIMINTAKATE	-53 040	0	-53 040	-52 726	-314
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 120		-1 120	-1 117	-3
LASKENNALLISET ERÄT	-4 000		-4 000	-5 379	1 379
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-58 160	0	-58 160	-59 222	1 062
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.					
Lisäykset	26 797				
Vähennykset					
Poistot	-1 117				
Arvo 31.12.	25 680				

**KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	7 000		7 000	18 571	-11 571
TOIMINTAKULUT	-334 910	-16 000	-350 910	-341 005	-9 905
TOIMINTAKATE	-327 910	-16 000	-343 910	-322 434	-21 476
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 590		-10 590	-11 414	824
LASKENNALLISET ERÄT	-16 550		-16 550	-19 332	2 782
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-355 050	-16 000	-371 050	-353 180	-17 870

****VAPAA-AIKATOIMI**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus	Toimintatilastot	Määrällisesti vähintään edellisen vuoden tasolla.	Tavoite on toteutunut. Kesä tapahtumia 6 kertaa. Discoja järjestetty 3 kertaa, joista 1 luisteludisco. Retkia järjestetty 1 kerta.
		Nuorisotilatoiminta vähintään edellisen vuoden tasolla.	Tavoite on toteutunut. Nuorisotila auki 34 kertaa.
		Toimintaan osallistuvien lukumäärä vähintään edellisen vuoden tasolla.	Tietoa ei ole saatavilla.
	Asiakastyytyväisyys (asiakaskysely)	Väh. tyydyttävällä tasolla (arvosana > 8)	Tieto ei ole saatavilla.
Resurssien hallinta	Monitoimitalon käyttöaste	Pysyy vähintään nykytasolla	Käyttö on lisääntynyt. Tavoite on toteutunut.
	Käyttökate	Ei kasva kustannustason kasvua enempää edellisvuodesta	Tavoite ei ole toteutunut.

Talous

007311 Liikuntatoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 530		3 530	5 316	-1 786
TOIMINTAKULUT	-261 430		-261 430	-287 282	25 852
TOIMINTAKATE	-257 900	0	-257 900	-281 967	24 067
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-530		-530	-534	4
LASKENNALLISET ERÄT	-3 090		-3 090	-3 599	509
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-261 520	0	-261 520	-286 100	24 580

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	1 803
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-534
Arvo 31.12.	1 269

007321 Nuorisotoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	6 630		6 630	6 510	120
TOIMINTAKULUT	-54 510		-54 510	-42 788	-11 722
TOIMINTAKATE	-47 880	0	-47 880	-36 278	-11 602
LASKENNALLISET ERÄT	-2 550		-2 550	-3 389	839
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-50 430	0	-50 430	-39 667	-10 763

**VAPAA-AIKATOIMI	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	10 160		10 160	11 826	-1 666
TOIMINTAKULUT	-315 940		-315 940	-330 071	14 131
TOIMINTAKATE	-305 780	0	-305 780	-318 245	12 465
POISTOT JA ARVONALENTUM	-530		-530	-534	4
LASKENNALLISET ERÄT	-5 640		-5 640	-6 988	1 348
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-311 950	0	-311 950	-325 767	13 817

TEKNINEN OSASTO

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta Tekninen lautakunta on kehittänyt Pyhäjoen kuntaa lautakunnalle annettujen kokonaisresurssien puitteissa päättäjien strategisten linjausten ja painopistealueiden mukaisesti hyväksi ja turvallisesti paikaksi asua, liikkua ja toimia.

Koko ajan vähenneiden resurssien tilanteessa lautakunta on onnistunut vähintäänkin tyydyttävästi sekä toiminnallisesti, että taloudellisesti koko teknistä sektoria tarkastellen.

Teknisen toimen vakinaiset henkilöresurssit olivat yhteensä 8 henkilöä. Henkilökunta muodostuu: tekninen johtaja, kiinteistöpäällikkö, 0,5 insinööriä ja 7,5 kiinteistönhoitajaa + (sisältää päivystyksen) + lämpölaitoksella 0,5 kiinteistönhoitaja sekä 0,5 lämpölaitosjohtaja. Lisäksi osasto on työllistänyt kuntouttavalla työtoiminnalla ja työllistämistukitoimenpiteillä noin kymmenen henkilöä läpi vuoden sekä kesäaikana koululaisia.

Vuonna 2016 tehtiin kunnan omana työnä kaikki kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitotyöt, palvelukeskus Jokikartanon ja sivistystoimen kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä isompia vuosikorjauksia sekä vuokratilojen asuntojen ylläpitokunnostuksia keskushallinnolle.

****TEKNINEN TOIMI**

Toiminta

Tekninen hallinto: Hallinnon hoitamien tehtävien määrä on koko ajan kasvanut kunnan omien kaavoitushankkeiden + tuulivoimahankkeiden, kuntapoikkeamien sekä Hanhikivi 1 viranomastehtävien ja ydinvoimahankkeen lupamenettelyihin liittyvien valitusmenettelyjen johdosta.

Sihteeripalveluja ei ole ollut käytettävissä muuhun kuin käytännön rutiinitoimintaan, laskujen käsittelyyn ja pöytäkirjojen julkaisutoimintaan.

Liikenneväylät: Tavoitteena on ollut säilyttää kadut ja tiet resurssien linjalla tasolla tyydyttävässä tai kohtuullisessa kunnossa. Kunnan vastuulle kuuluvat vain kaavatiet asemakaava-alueella.

Talvikausi vuonna 2016 oli normivuodesta poiketen vähäluminen ja kireää pakkasta on ollut poikkeuksellisen lyhyen aikaa.

Katuvalaistuksen osalta säästölinja on jatkunut syksyn 2009 teknisen lautakunnan päätöksen mukaisena myös koko vuoden 2016 ajan.

Pyhäjoen kunnalla on asemakaavateitä noin 50 km ja kevyen liikenteen väyliä noin 5 km.

Kaavateiden aurausten osalta ja julkisten rakennusten pihojen osalta käyttötalouden budjettia jouduttiin kiristämään, koska Roskarukan läjitysalueen perustamiskustannukset noin 15 000 euroa.

Yksityisteiden hoito ei kuulu kunnalle. Kunta antaa avustusta yksityisteiden hoitoon. Yksityisteiden kesäkunnossapitoavustusten osalta otettiin käyttöön yksityistiehoitokuntia motivoivampi toimintamalli 50 / 50, jossa yksityistiehoitokunnat joutuvat hoitamaan / maksamaan kesäkunnostuksen itse ja kunta antaa toteutettua työtä / maksettua laskua vastaan avustusta 50 % (pysyvästi asutuille asuinkiinteistöille). Menettelytapa on, että yksityisteiden kesäkunnossapitoyleietykset katetaan lisätalousarviolla. Vuoden 2016 kesäkunnossapitokustannukset ylittivät budjetin yli 28 410 euroa.

Avustuksia yksityisteille maksettiin vuonna 2016 yhteensä 118 679,87 €.

Vuosi	Avustusten yksikköhinta alv 0%	euroa/v/km
2005	282	€/v/km
2006	288	€/v/km
2007	322	€/v/km
2008	347	€/v/km
2009	352	€/v/km
2010	591	€/v/km
2011	633	€/v/km
2012	827	€/v/km
2013	688	€/v/km
2014	500	€/v/km
2015	542	€/v/km
2016	842	€/v/km

Kunnan avustamia ja teknisen lautakunnan hyväksymislistalla olevia yksityisteitä oli vuonna 2016 yhteensä 141 km.

Jätehuolto: Lainsäädännöllä on jätehuolto säädetty kuntien tehtäväksi.

Vestia Oy on täysin alueensa kuntien omistama yhtiö, jossa Pyhäjoen kunta on osakkaana 3,6 % omistusosuudella.

Vestia Oy:n tehtävänä on järjestää jätehuolto mahdollisimman edullisesti alueensa kuntien asukkaille ja myös yrityksille. Yhtiö tuottaa palvelut omakustannushintaan perussopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöt: Kiinteistönhoidon tavoitteena on estää kunnan omistamien kiinteistöjen teknisen arvon alentuminen. Tähän tavoitteeseen on pyritty jatkuvilla ja nopeilla kiinteistöjen huoltokorjauksilla. Kiinteistöjen kuntoa tarkkaillaan jatkuvasti ja esille tulevat ongelmat ratkaistaan nopeasti.

Teknisen toimen hallinnassa on sekä asuin-, teollisuus että julkisia rakennuksia käsittäviä kiinteistöjä (43 kpl / tilavuus 67 080 m³) + sosiaalityötoimen kiinteistöt (Jokikartano ja 2 osaketta, 20 800 m³).

Kiinteistöryhmä **8368 (muut kiinteistöt)** aiheutti tappiota noin 30 000 (ylläpitomenot + poistot), ylläpitomenot kohdistetaan kunnanhallituksen kustannuspaikalle sisäisenä vuokrana. Suurimmat kustannukset aiheuttivat: vanha kunnanvirasto, Keskikylän kylätalo, Veteraanimaja, Yppärin vanha halli, Torimökki ja Ollinmäen väestösuoja.

Kiinteistöryhmä **8364 (sivistystoimen kiinteistöt)** ylittivät ylläpitomenojen osalta vuoden 2016 budjetin raamin noin 41 000 euroa. Sisäisen vuokran ylitys johtuu Saaren koululle tehdyistä iv-korjauksista, josta ylityksestä on tehty päätös sekä teknisessä / sivistyslautakunnalla, ylitys kohdistetaan korjausostitteella sivistystoimelle sisäiseksi vuokramenoksi.

Kiinteistöryhmä **8366 (vapaa-aikatoimen kiinteistöt)** ei ylittänyt ylläpitomenojen osalta vuoden 2016 budjetin raamia.

Kiinteistöryhmä **8367 (muut julkiset kiinteistöt)** ylläpitomenojen osalta kustannukset ylitettiin noin 86 000 euroa. Ylitys muodostui: noin 25 000 euroa kunnantalon ylittyneitä sisäisiä siivouspalvelujen yhteydessä hoidettavia tarjoiluita, kunnantalon pintaremonttia noin 20 000 euroa, kalusteita noin 31 000 euroa, kiinteistöjen pihojen hoito noin 8 000 euroa. Kiinteistöryhmään kuuluvat: kunnantalo, paloasema ja varikko.

Kiinteistöryhmä **8365 (sosiaalitoimen kiinteistöt)** eli Jokikartanon kiinteistöjen ja Koulutien 2 osakkeen tulot vähennettynä ylläpitomenoilla ylittivät budjetin raamin 102 000 euroa. Menojen ylitys johtui Kiiskilän siiven peruskorjauksesta n. 50 000 euroa, osakuntoarvio ja tutkimus Kiiskilän siipeen ennen korjauksia n. 10 000 euroa, ylittyneet jätemaksut n. 11 000 euroa. Poistojen lisäämisen jälkeen tulos oli 132 000 euroa tappiollinen. Tappio jää teknisen lautakunnan kustannuspaikalle.

Kun tarkastellaan kunnan kaikkia kiinteistöjä, kuuluvat menokohtaan mm. kiinteistönhoitajien ja päivystäjien palkkamenot, kiinteistöjen ylläpitoon liittyvät hoitomenot, lämpö, vesi, sähkö sekä ylläpitoon liittyvä kunnossapito. Tulopuolella ovat vuokratuotot Paloasemasta ja Jokikartanon vuokraamisesta saadut ulkoiset vuokratulot sekä sisäisten vuokralaisten maksamat ylläpituovuokrat. Ylläpitokustannukset on jaettu kunnan kaikille kiinteistöille 145 000 m³ (ei sisällä Annalan museon rakennuksia, mutta sisältää asunnot).

Vuonna 2016 kiinteistöryhmien tilavuus oli yhteensä 76 200 m³.

Vuonna 2016 sisäisten ylläpituovuokrien osuus on keskimäärin 15,7 €/lämmitettävää m³ kohden (sisältää myös siivoukset ja sisäisen lämmön oston)

- siivousten osuus 4,50 € / lämmitettävää m³ kohden
- sisäinen lämpö 3,02 € / lämmitettävää m³ kohden

Talonmiespalvelut: Kiinteistökokonaisuuksia, jotka kuuluvat päivystyksen piiriin on 56 kpl (+ 16 kpl Hourunkosken kiinteistöjä). Kunnan omistuksessa olevien kaikkien kiinteistöjen tilavuus on noin 156 000 m³. Tämä luku sisältää myös kaikki sosiaali- ja sivistystoimen kiinteistöt sekä Annalan museoalueen ym.

Talous

008311 Tekninen toimi/Hallinto	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTAKULUT	-163 010		-163 010	-150 757	-12 253
TOIMINTAKATE	-163 010	0	-163 010	-150 757	-12 253
LASKENNALLISET ERÄT	-19 000		-19 000	-6 929	-12 071
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-182 010	0	-182 010	-157 686	-24 324

008331 Liikenneväylät	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	1 500		1 500	7 264	-5 764
TOIMINTAKULUT	-245 080	-23 000	-268 080	-289 355	21 275
TOIMINTAKATE	-243 580	-23 000	-266 580	-282 091	15 511
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-82 070		-82 070	-67 057	-15 013
LASKENNALLISET ERÄT				-6 294	6 294
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-325 650	-23 000	-348 650	-355 442	6 792
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	785 513				
Lisäykset	25 001				
Vähennykset					
Poistot	-67 057				
Arvo 31.12.	743 456				
008355 Löytöeläimet	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTAKULUT	-2 000		-2 000	-2 105	105
TOIMINTAKATE	-2 000	0	-2 000	-2 105	105
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 000	0	-2 000	-2 105	105
008363 Teollisuuskiinteistöt	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	19 000		19 000	19 000	
TOIMINTAKULUT	-13 780		-13 780	-32 361	18 581
TOIMINTAKATE	5 220	0	5 220	-13 361	18 581
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 530		-1 530	-1 527	-3
LASKENNALLISET ERÄT	-500		-500	-322	-178
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 190	0	3 190	-15 211	18 401
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	9 730				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-1 527				
Arvo 31.12.	8 202				
008364 Sivistystoimen kiinteistöt	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	672 000		672 000	698 796	-26 796
TOIMINTAKULUT	-639 420		-639 420	-679 836	40 416
TOIMINTAKATE	32 580	0	32 580	18 960	13 620
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-6 125	6 125
LASKENNALLISET ERÄT	-6 500		-6 500	-7 104	604
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	26 080	0	26 080	5 730	20 350

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	
Lisäykset	73 499
Vähennykset	
Poistot	-6 125
Arvo 31.12.	67 374

008365 Sosiaalitoimen kiinteistöt

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	364 740		364 740	331 983	32 757
TOIMINTAKULUT	-320 290		-320 290	-423 109	102 819
TOIMINTAKATE	44 450	0	44 450	-91 126	135 576
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-49 070		-49 070	-49 079	9
LASKENNALLISET ERÄT	-5 170		-5 170	-7 239	2 069
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-9 790	0	-9 790	-147 444	137 654

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	913 412
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-49 079
Arvo 31.12.	864 333

008366 Vapaa-aikatoimen kiinteistöt

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	118 810		118 810	153 098	-34 288
TOIMINTAKULUT	-118 270		-118 270	-148 981	30 711
TOIMINTAKATE	540	0	540	4 118	-3 578
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 560		-15 560	-18 743	3 183
LASKENNALLISET ERÄT	-1 970		-1 970	-2 010	40
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-16 990	0	-16 990	-16 636	-354

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	331 329
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-18 743
Arvo 31.12.	312 586

008367 Muut julkiset kiinteistöt	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	167 290		167 290	170 825	-3 535
TOIMINTAKULUT	-178 060		-178 060	-264 470	86 410
TOIMINTAKATE	-10 770	0	-10 770	-93 646	82 876
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-48 720		-48 720	-59 333	10 613
LASKENNALLISET ERÄT	-2 050		-2 050	-3 936	1 886
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-61 540	0	-61 540	-156 914	95 374

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	684 437
Lisäykset	26 023
Vähennykset	
Poistot	-59 333
Arvo 31.12.	651 128

008368 Muut kiinteistöt	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	45 170		45 170	77 251	-32 081
TOIMINTAKULUT	-45 520		-45 520	-77 251	31 731
TOIMINTAKATE	-350	0	-350	0	-350
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 780		-2 780	-2 780	0
LASKENNALLISET ERÄT	-800		-800	-1 267	467
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 930	0	-3 930	-4 047	117

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	28 610
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-2 780
Arvo 31.12.	25 830

008391 Talonmiespalvelut	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	22 000		22 000	19 035	2 965
TOIMINTAKULUT	-37 470		-37 470	-16 255	-21 215
TOIMINTAKATE	-15 470	0	-15 470	2 780	-18 250
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-15 470	0	-15 470	2 780	-18 250

**TEKNINEN TOIMI	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 410 510		1 410 510	1 477 252	-66 742
TOIMINTAKULUT	-1 762 900	-23 000	-1 785 900	-2 084 480	298 580
TOIMINTAKATE	-352 390	-23 000	-375 390	-607 229	231 839
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-199 730		-199 730	-204 644	4 914
LASKENNALLISET ERÄT	-35 990		-35 990	-35 101	-889
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-588 110	-23 000	-611 110	-846 974	235 864

****RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT**

Toiminta **Ruokapalvelut** (kustannuspaikka **8411**) laskutti ulkoisia tuloja 400 840 euroa vuonna 2016, joka on 46 % ruokapalvelun tuloista. Loput tulot olivat sisäisiä ateriamaksuja, joita oli yhteensä 455 582 euroa ja jotka lähes täysin kohdistuvat sivistystoimen kustannuspaikoille sisäisiksi menoiksi.

Ruokapalvelun menot alittuivat käyttötalouspuolella noin 24 000 euroa vuoden 2016 budjetin raamista.

Ruokapalveluiden tehtävänä on tuottaa maukasta, ravitsevaa ja turvallista ruokaa ammattitaidolla asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti.

Puhdistuspalvelut (kustannuspaikka **8412**) laskutti ulkoisia tuloja vuonna 2016 yhteensä 128 093 euroa, joka on 27 % puhdistuspalvelun tuloista. Loput tulot olivat sisäisiä siivouspalveluja, joita oli yhteensä 341 099 euroa, jotka kohdistuvat sisäiseksi menoksi eri hallintokunnille sisäisen vuokran yhteydessä.

Ruoka- ja puhdistuspalvelujen toiminta on pystynyt vastaamaan joustavasti ja muuntautumiskykyisesti kunnan erilaisiin äkillisiin tarpeisiin ja toimintaa kehitetään koko ajan vastaamaan uusia tarpeita.

Talous

008411 Ruokapalvelut	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	782 350		782 350	866 923	-84 573
TOIMINTAKULUT	-756 790		-756 790	-732 517	-24 273
TOIMINTAKATE	25 560	0	25 560	134 406	-108 846
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 160		-3 160	-6 297	3 137
LASKENNALLISET ERÄT	-25 000		-25 000	-30 486	5 486
TOIMINTATUOTOT	-2 600	0	-2 600	97 623	-100 223

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	127 667
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	6 297
Arvo 31.12.	121 370

008412 Puhdistuspalvelut	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	416 500		416 500	473 319	-56 819
TOIMINTAKULUT	-415 260		-415 260	-420 477	5 217
TOIMINTAKATE	1 240	0	1 240	52 842	-51 602
LASKENNALLISET ERÄT	-23 480		-23 480	-21 700	-1 780
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-22 240	0	-22 240	31 142	-53 382

**RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 198 850		1 198 850	1 340 242	-141 392
TOIMINTAKULUT	-1 172 050		-1 172 050	-1 152 994	-19 056
TOIMINTAKATE	26 800	0	26 800	187 248	-160 448
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 160		-3 160	-6 297	3 137
LASKENNALLISET ERÄT	-48 480		-48 480	-52 186	3 706
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-24 840	0	-24 840	128 765	-153 605

****RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI**Toiminta

Rakennus- ja ympäristöasiat: Raahen rakennusvalvontayksikkö on hoitanut Pyhäjoen kunnan viranomaistehtävät rakennusvalvonnassa ja ympäristösihteerin osalta syyskuun alusta 2007 lähtien yhteistyösopimuksella.

Rakennusvalvonnan osalta (kustannuspaikka 8111) ulkoisia tuloja oli vuonna 2016 yhteensä noin 156 000 euroa, tulot ylittivät budjetin raamin noin 65 000 euroa. Menoja syntyi noin 91 000 euroa, josta Raahen rakennusvalvonnan laskuttama yhteistoimintaosuus oli 37 533 euroa.

Ympäristöasioiden osalta (kustannuspaikka 8121) ulkoisia tuloja oli vuonna 2016 yhteensä noin 60 000 euroa, tulot ylittivät budjetin raamin noin 20 000 euroa. Menoja syntyi noin 39 000 euroa, josta Raahen rakennusvalvonnan laskuttama yhteistoimintaosuus oli 23 959,68 euroa.

Rakennustyyppi vuonna 2016	Rakennusluvut vuonna 2016
Omakotitalot	11 kpl
Rivitalot	1 kpl
Kerrostalot	1 kpl
Luhtitalot	1 kpl
Loma-asunnot	8 kpl
Liike- ja toimistorakennukset	27 kpl
Teollisuusrakennukset	12 kpl
Varastorakennukset	2 kpl
Muut rakennukset	49 kpl
Maatalousrakennukset	3 kpl
Rakennusluvut yhteensä	66 kpl
Kerrosala	38 998 km ²
Tilavuus	137 096 m ³
Ympäristöluvut	5 kpl
Maa-ainesluvut	2 kpl
Toimenpideluvut	50 kpl

Palo- ja pelastustoimen hoitaa Pyhäjoella Jokilaaksojen pelastuslaitos. Jokilaaksojen pelastuslaitos on panostanut osaamistaan ja resurssejaan viime vuosina erityisesti ennalta ehkäisevään toimintaan, palo- ja pelastustoiminnan tehtävien suorittamisen ohella.

Mittaustoiminta: Mittaus- ja kartoituspuolella jatketaan erinomaisesti toimintaa yhteistyötä Kalajoen kaupungin kanssa. Tekninen toimi osti vuonna 2016 kaikki mittaus- ja karttapalvelut Kalajoen kaupungilta.

Mittauspalvelut tuottivat ulkoisia tuloja noin 13 000 euroa vuonna 2016. Vuonna 2016 mittauustoiminta aiheutti menoja n. 33 000 euroa.

Rakennusvalvonnan hoitamiseen liittyy lukuisia erilaisia rakennusten sijainnin ja korkeusaseman merkitsemisiä sekä sijaintikatselmuksia. Näiden mittauspalvelujen lisäksi kunta tarvitsee paljon muita mittauspalveluja mm. asemakaavan pohjakarttojen laatiminen, ajan tasalla pitäminen ja hyväksyminen, johtokarttojen laatiminen ja ajan tasalla pitäminen, kunnallistekniikan suunnitteluun liittyvät kartat ja mittaukset, taso- ja korkeuskiintopisteverkoston rakentaminen ja ylläpito, kaavoitusmittausten valvonta yms.

Talous

008111 Rakennusvalvonta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	160 000	-70 000	90 000	155 781	-65 781
TOIMINTAKULUT	-140 150		-140 150	-90 596	-49 554
TOIMINTAKATE	19 850	-70 000	-50 150	65 185	-115 335
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 730		-4 730	-4 729	-1
LASKENNALLISET ERÄT	-11 610		-11 610	-2 895	-8 715
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 510	-70 000	-66 490	57 561	-124 051
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	7 881				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-4 729				
Arvo 31.12.	3 152				
008121 Ympäristöasiat	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	40 000		40 000	60 288	-20 288
TOIMINTAKULUT	-52 420		-52 420	-38 982	-13 438
TOIMINTAKATE	-12 420	0	-12 420	21 305	-33 725
LASKENNALLISET ERÄT				-1 006	1 006
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 420	0	-12 420	20 299	-32 719
008211 Palo- ja pelastustoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				60	-60
TOIMINTAKULUT	-318 280		-318 280	-313 361	-4 919
TOIMINTAKATE	-318 280	0	-318 280	-313 301	-4 979
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-318 280	0	-318 280	-313 301	-4 979
008322 Mittaustoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	13 015	6 985
TOIMINTAKULUT	-40 070		-40 070	-32 881	-7 189
TOIMINTAKATE	-20 070	0	-20 070	-19 866	-204
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-20 070	0	-20 070	-19 866	-204

**RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	220 000	-70 000	150 000	229 144	-79 144
TOIMINTAKULUT	-550 920		-550 920	-475 821	-75 099
TOIMINTAKATE	-330 920	-70 000	-400 920	-246 677	-154 243
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 730		-4 730	-4 729	-1
LASKENNALLISET ERÄT	-11 610		-11 610	-3 901	-7 709
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-347 260	-70 000	-417 260	-255 307	-161 953

****PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET**

Toiminta Budjetin raami ylitettiin **puistojen kunnossapidossa** (kustannuspaikalla **8341**) noin 56 000 eurolla.

Talous

008341 Puistojen kunnossapito	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	18 500		18 500	63 047	-44 547
TOIMINTAKULUT	-36 480		-36 480	-56 502	20 022
TOIMINTAKATE	-17 980	0	-17 980	6 545	-24 525
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-740		-740	-744	4
LASKENNALLISET ERÄT	-100		-100	-529	429
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-18 820	0	-18 820	5 272	-24 092

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	66 811
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-744
Arvo 31.12.	66 068

008342 Kalasatamien kunnossapito

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	17 500		17 500	16 323	1 177
TOIMINTAKULUT	-16 940		-16 940	-11 214	-5 726
TOIMINTAKATE	560	0	560	5 108	-4 548
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 660		-9 660	-9 659	-1
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-9 100	0	-9 100	-4 550	-4 550

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	122 103
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-9 659
Arvo 31.12.	112 444

008343 Leikkikenttien kunnossapito

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	6 000		6 000	6 000	
TOIMINTAKULUT	-6 000		-6 000	-13 210	7 210
TOIMINTAKATE	0	0		-7 210	7 210
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 000		-5 000		-5 000
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 000	0	-5 000	-7 210	2 210

008344 Liikunta-alueiden kunnossapito

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	95 000		95 000	104 658	-9 658
TOIMINTAKULUT	-103 500	-15 000	-118 500	-97 904	-20 596
TOIMINTAKATE	-8 500	-15 000	-23 500	6 754	-30 254
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-48 200		-48 200	-51 693	3 493
LASKENNALLISET ERÄT	-4 800		-4 800	-8 509	3 709
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-61 500	-15 000	-76 500	-53 448	-23 052

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	481 032
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-51 693
Arvo 31.12.	429 339

**PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	137 000		137 000	190 027	-53 027
TOIMINTAKULUT	-162 920	-15 000	-177 920	-178 830	910
TOIMINTAKATE	-25 920	-15 000	-40 920	11 197	-52 117
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-63 600		-63 600	-62 095	-1 505
LASKENNALLISET ERÄT	-4 900		-4 900	-9 038	4 138
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-94 420	-15 000	-109 420	-59 936	-49 484

****LÄMPÖLAITOS**

Toiminta Kaukolämmön energiahinta oli 53,00 €/MWh (alv 0 %) vuonna 2016, perusmaksut määräytyvät kohdekohtaisesti tilausvesivirran mukaan.

VT 8 Pyhäjoen etelähaaran sillan uusimisen vuoksi kaukolämmön runkoputki jouduttiin poistamaan vanhasta VT 8 purettavasta sillasta ja rakentamaan uudelleen uuteen peruskorjattuun siltaan. Tästä koitui n. 50 000 euron ylimääräinen investointiosaan kuuluva siirtokustannus.

Sillan uusimisen alkuperäisen aikataulun mukainen lämmitys oli suunniteltu hoidettavaksi varakattiloilla, jota lämpölaitoksen vuoden 2016 ylläpidon budjetissa ei ole pystytty ottamaan huomioon.

VT 8 etelänkylän siltatyömaa viivästyi sovitusta aikataulusta kuitenkin noin 3 kuukautta, eikä varakattiloiden teho talvikaudella enää riittänyt. Viivästymisen seurauksena kaukolämmön runkoputki jouduttiin rakentamaan tilapäisesti kiertotiehen, jonka kustannukset urakoitsija maksaa Pyhäjoen kunnalle investointihankkeen tulokohdalle.

Kiertotiessä olevan kaukolämpöputken rikkoontumiseen oli olemassa suuri riski, mahdollisen putkirikon seurauksena koko biokattila olisi voinut vaurioitua, riskin pienentämiseksi jouduttiin käyttämään kevytoljyä, joka aiheutti noin 100 000 euron ylimääräisen polttoainekustannuksen vuodelle 2016.

Ylläpitomenot ylitettiin noin 153 000 euroa (lämpölaitoksella tehtiin lisäksi myös laaja vuosihuolto samalla, kun uutta kesäkattilaa asennettiin ja koe-käytettiin).

Kunnan omistamalla Etelänkylän lämpölaitokselta myytiin ulkoisille asiakkaille energiaa 2794 MWh ja kunnan sisäisille asiakkaille 3638 MWh, eli yhteensä 6 432 MWh.

Lämmön tuottaminen (myytyä 6432 MWh kohden (ei sisällä hankinta-poistoa) vuonna 2016 maksoi keskimäärin 78,64 €/MWh (alv 0 %). Lämmöstä tulona saatu hinta vuonna 2016 oli 6432 MWh kohden 71,24 €/MWh + alv .

Talous

**LÄMPÖLAITOS	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	485 000	-30 000	455 000	458 228	-3 228
TOIMINTAKULUT	-353 070		-353 070	-505 819	152 749
TOIMINTAKATE	131 930	-30 000	101 930	-47 591	149 521
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-128 290		-128 290	-127 129	-1 161
LASKENNALLISET ERÄT	-10 330		-10 330	-10 132	-198
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 690	-30 000	-36 690	-184 852	148 162

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	2 051 756
Lisäykset	4 935
Vähennykset	
Poistot	-127 129
Arvo 31.12.	1 929 562

PYHÄJOEN KUNTA (KÄYTTÖTALOUS)					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 986 100	-294 100	4 692 000	5 170 007	-478 007
TOIMINTAKULUT	-24 016 560	-369 000	-24 385 560	-24 796 866	411 306
TOIMINTAKATE	-19 030 460	-663 100	-19 693 560	-19 626 860	-66 700
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-700 220		-700 220	-740 111	39 891
LASKENNALLISET ERÄT					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 730 680	-663 100	-20 393 780	-20 366 971	-26 809

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
(Ulkoinen)					
MYYNITUOTOT	471 220	-30 000	441 220	626 183	-184 963
MAKSUTUOTOT	961 500	-20 000	941 500	1 073 308	-131 808
TUET JA AVUSTUKSET	263 140	-14 100	249 040	324 873	-75 833
VUOKRATUOTOT	646 560	-30 000	616 560	632 241	-15 681
MUUT TOIMINTATUOTOT	322 500	-200 000	122 500	101 740	20 760
TOIMINTATUOTOT	2 664 920	-294 100	2 370 820	2 758 344	-387 524
HENKILÖSTÖKULUT	-7 084 310	-105 000	-7 189 310	-7 078 589	-110 721
PALVELUJEN OSTOT	12 672 030	-241 000	-12 913 030	-12 914 058	1 028
AINEET, TARVIKK JA TAVARAT	-1 386 610		-1 386 610	-1 718 569	331 959
AVUSTUKSET	-464 280	-23 000	-487 280	-488 871	1 591
VUOKRAT	-54 750		-54 750	-130 860	76 110
MUUT TOIMINTAKULUT	-33 400		-33 400	-54 258	20 858
TOIMINTAKULUT	21 695 380	-369 000	-22 064 380	-22 385 204	320 824
TOIMINTAKATE	19 030 460	-663 100	-19 693 560	-19 626 860	-66 700
VEROTULOT	9 920 000	530 000	10 450 000	10 311 925	138 075
VALTIONOSUUDET	9 800 000	242 000	10 042 000	10 182 027	-140 027
KORKOTUOTOT	129 000	-29 000	100 000	38 927	61 073
MUUT RAHOITUSTUOTOT	258 000	-50 000	208 000	444 245	-236 245
KORKOKULUT	-50 000	25 000	-25 000	-18 632	-6 368
MUUT RAHOITUSKULUT		-125 000	-125 000	-105 862	-19 138
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	337 000	-179 000	158 000	358 677	-200 677
VUOSIKATE	1 026 540	-70 100	956 440	1 225 770	-229 439
SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-700 220		-700 220	-740 111	39 891
TILIKAUDEN TULOS	326 320	-70 100	256 220	485 659	-229 439
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	326 320	-70 100	256 220	485 659	-229 439

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
(Ulkoinen/Sisäinen)					
MYYNITUOTOT	736 220	-30 000	706 220	856 777	-150 557
MAKSUTUOTOT	1 860 120	-20 000	1 840 120	2 008 301	-168 181
TUET JA AVUSTUKSET	304 130	-14 100	290 030	361 159	-71 129
VUOKRATUOTOT	1 763 130	-30 000	1 733 130	1 833 169	-100 039
MUUT TOIMINTATUOTOT	322 500	-200 000	122 500	110 601	11 899
TOIMINTATUOTOT	4 986 100	-294 100	4 692 000	5 170 007	-478 007
HENKILÖSTÖKULUT	-7 084 290	-105 000	-7 189 290	-7 078 589	-110 701
PALVELUJEN OSTOT	-13 570 670	-241 000	-13 811 670	-13 848 945	37 275
AINEET, TARVIKK. JA TAVARAT	-1 651 610		-1 651 610	-1 958 130	306 520
AVUSTUKSET	-464 280	-23 000	-487 280	-488 871	1 591
VUOKRAT	-1 171 320		-1 171 320	-1 331 788	160 468
MUUT TOIMINTAKULUT	-74 390		-74 390	-90 544	16 154
TOIMINTAKULUT	-24 016 560	-369 000	-24 385 560	-24 796 866	411 306
TOIMINTAKATE	-19 030 460	-663 100	-19 693 560	-19 626 860	-66 700
VEROTULOT	9 920 000	530 000	10 450 000	10 311 925	138 075
VALTIONOSUUDET	9 800 000	242 000	10 042 000	10 182 027	-140 027
KORKOTUOTOT	129 000	-29 000	100 000	38 927	61 073
MUUT RAHOITUSTUOTOT	258 000	-50 000	208 000	444 245	-236 245
KORKOKULUT	-50 000	25 000	-25 000	-18 632	-6 368
MUUT RAHOITUSKULUT		-125 000	-125 000	-105 862	-19 138
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	337 000	-179 000	158 000	358 677	-200 677
VUOSIKATE	1 026 540	-70 100	956 440	1 225 770	-269 330
SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-700 220		-700 220	-740 111	39 891
TILIKAUDEN TULOS	326 320	-70 100	256 220	485 659	-229 439
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	326 320	-70 100	256 220	485 659	-229 439

VEROTULOJEN ERITTELY

(1.000 €)

	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	Alku- per. ta	Ta-muu- tokset	Ta muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
VEROTULOT:									
Kunnan tulovero	8 925	8 875	9 093	8 850	250	9 100	8 977	123	
Osuus yht.v tuotos- ta	349	422	560	420	110	530	821	9	
Kiinteistövero	432	533	533	650	170	820	814	6	

	<u>Tulovero- prosentti</u>	<u>Kunnallis- verot €</u>	<u>Muutos</u>
Verovuosi 2012	19,75	8 567 191	2,89 %
Verovuosi 2013	19,75	8 580 582	0,16 %
Verovuosi 2014	20,25	9 136 813	6,48 %
Verovuosi 2015	20,25	9 050 823	-0,94 %
Verovuosi 2016	20,25		

Kiinteistöveroprosentit:	2015	2016	2017
- yleinen	1,15	1,15	1,15
- vakituinen asuinrakennus	0,40	0,40	0,41
- muut kuin vak. as.rakenn.	-	-	1,15
- yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
- voimalaitokset	2,85	3,10	3,10
- rakentamaton rakennusp.	3,00	4,00	6,00

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

(1.000 €)	2013	2014	2015	2016				
				Alku- p. ta	Ta-muu- tokset	Ta muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
VALTIONOSUUDET								
Kunnan peruspä- veluiden valtion- osuus, ml. tasaukset	9 342	9 196	9 534	10 090		10 090	10 129	-39
Opetus- ja kultt. toimi	-428	-360	-139	-290	242	-48	53	-101

2.3.3 Investointien toteutuminen

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Ta-muu- tokset	Ta muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Kust. käytetty
900137 Teollisuuskiinteistöt							
INVESTOINTIMENOT		-20 000	20 000	0	0		
INVESTOINTITULOT							
NETTOMENO		-20 000	20 000	0	0		
900072 Jokikartanon remontti							
INVESTOINTIMENOT		-87 000	70 000	-17 000	-8 149	8 851	
INVESTOINTITULOT		17 000		17 000	8 149	-8 851	
NETTOMENO		-70 000	70 000	0	0	0	
* Mauno Mattilan lahjoituksella hankittu paviljonki ym. Jokikartanon piha-alueelle							
900107 Kunnanviraston remontti							
INVESTOINTIMENOT		-30 000		-30 000	-20 373	9 627	
NETTOMENO		-30 000	0	-30 000	-20 373	9 627	
* Kunnantalon turvallisuuden parantaminen							
900119 Saaren koulun investointiluontoiset korjaukset							
INVESTOINTIMENOT		-15 000	15 000	0		0	
NETTOMENO		-15 000	15 000	0	0	0	
900146 Kunnan omistamien kiinteistöjen myynti							
INVESTOINTITULOT				0	5 772	5 772	
NETTOMENO		0	0	0	5 772	5 772	

* Kanavalan myynti

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Ta-muu- tokset	Ta muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Kust. käytetty
900147 Yppärin päiväkot/ryhmäperhepäiväkot							
INVESTOINTIMENOT		-340 000	300 000	-40 000	-37 409	2 591	-37 409
NETTOMENO		-340 000	300 000	-40 000	-37 409	2 591	-37 409

* Yppärin päiväkot muutettiin valtuuston päätöksellä ryhmäperhepäiväkodiksi, jonka rakentaminen siirtyi vuodelle 2017. Vuoden 2016 kustannukset ovat päiväkodin suunnittelukustannuksia.

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

INVESTOINTIMENOT	-492 000	405 000	-87 000	-65 931	21 069
INVESTOINTITULOT	17 000	0	17 000	13 921	-3 079
NETTOMENO	-475 000	405 000	-70 000	-52 010	17 990

900014 Kylätiet

INVESTOINTIMENOT	-20 000	20 000	0		0
NETTOMENO	-20 000	20 000	0	0	0

900031 Lämpölaite- ja linjainvestoinnit

INVESTOINTIMENOT	-400 000	100 000	-300 000	-285 726	14 274
INVESTOINTITULOT	33 000		33 000	62 574	29 574
NETTOMENO	-367 000	100 000	-267 000	-223 152	43 848

* kesäkattila toimittajaksi on valittu kilpailutuksen jälkeen Veljekset Ala-Talkkari Oy

* Valtatie 8 siltojen korjaamisesta aiheutuvat kustannukset

900061 Rautiperän kehittämisinvestoinnit

INVESTOINTIMENOT	-17 760	-212 000		-212 000	-296 914	-84 914	-314 674
INVESTOINTITULOT		53 000		53 000	37 500	-15 500	37 500
NETTOMENO	-17 760	-159 000	0	-159 000	-259 414	-100 414	-277 174

* urakoitsijaksi valittu kilpailutuksen jälkeen Pentti Hämeenaho Oy

900115 Ollinmäki II

INVESTOINTIMENOT	-432 381	-327 000	-70 000	-397 000	-271 288	125 712	-703 669
NETTOMENO	-432 381	-327 000	-70 000	-397 000	-271 288	125 712	-703 669

* maanrakennustöiden ja kalualueiden rakennekerrosten sekä katuvalaistuksen urakoitsijaksi valittiin kilpailutuksen jälkeen JP-Matic Oy

* asfaltointiurakoitsijaksi valittiin kilpailutuksen jälkeen Lemminkäinen Infra Oy

900142 Aatosvainion infra

INVESTOINTIMENOT	-28 124	-400 000		-400 000	-503 266	-103 266	-531 390
INVESTOINTITULOT				0	97 200	97 200	97 200
NETTOMENO	-28 124	-400 000	0	-400 000	-406 066	-6 066	-434 190

* kunnallistekniikan maanrakennusurakan urakoitsijaksi valittiin kilpailutuksen jälkeen Pentti Hämeenaho Oy. Vuoden 2016 toteutuma sisältää myös Pyhäjokisuun Vesi Oy:n osuuden menoista ja tulona siltä laskutetun osuuden urakasta.

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Ta-muu- tokset	Ta muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Kust. käytetty
900144 Vanhatien peruskorjaus							
INVESTOINTIMENOT	-17 392	-40 000	30 000	-10 000	-7 631	2 369	-25 023
NETTOMENO	-17 392	-40 000	30 000	-10 000	-7 631	2 369	-25 023

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Ta-muu- tokset	Ta muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Kust. käytetty
900145 Tulvasuojelun toimenpiteet							
INVESTOINTIMENOT	-23 560				-21 575	-21 575	-45 135
INVESTOINTITULOT	11 780			0		0	11 780
NETTOMENO	-11 780	0	0	0	-21 575	-21 575	-33 355

* lyhyen ajan tulvasuojelutoimenpiteiden suunnittelijaksi on valittu FCG suunnittelu ja tekniikka Oy

900148 Pyhäjoen parkkikenttä							
INVESTOINTIMENOT		-260 000		-260 000	-156 741	103 259	-156 741
NETTOMENO	0	-260 000	0	-260 000	-156 741	103 259	-156 741

* maanrakennusurakoitsijaksi valittiin kilpailutuksen jälkeen Skanska Infra Oy

900149 Kaavatiet/Muut asemakaava-alueet							
INVESTOINTIMENOT		-80 000	50 000	-30 000	-46 000	-16 000	-46 000
NETTOMENO	0	-80 000	50 000	-30 000	-46 000	-16 000	-46 000

900151 Katuväläistuksen kaapelointi ja putkitus							
INVESTOINTIMENOT			-30 000	-30 000	-25 001	4 999	
NETTOMENO	0	0	-30 000	-30 000	-25 001	4 999	

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
INVESTOINTIMENOT		-1 739 000	100 000	-1 639 000	-1 614 142	24 858	
INVESTOINTITULOT		86 000	0	86 000	197 274	14 074	
NETTOMENO	0	-1 653 000	100 000	-1 553 000	-1 416 868	38 932	

900025 Teknisen osaston kalusto							
INVESTOINTIMENOT		-50 000	-25 000	-75 000	-73 499	1 501	
NETTOMENO	0	-50 000	-25 000	-75 000	-73 499	1 501	

* Saaren koulun, lukion ja monitoimitalon varavoima

KONEET JA KALUSTO							
INVESTOINTIMENOT		-50 000	-25 000	-75 000	-73 499	1 501	
NETTOMENO	0	-50 000	-25 000	-75 000	-73 499	1 501	

900027 Tonttimaan osto/myynti							
INVESTOINTIMENOT		-200 000		-200 000	-96 353	103 647	
INVESTOINTITULOT		50 000		50 000	14 279	-35 721	
NETTOMENO	0	-150 000	0	-150 000	-82 074	67 926	

MAA- JA VESIALUEET							
INVESTOINTIMENOT		-200 000		-200 000	-96 353	103 647	
INVESTOINTITULOT		50 000		50 000	14 279	-35 721	
NETTOMENO	0	-150 000	0	-150 000	-82 074	67 926	

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Ta-muu- tokset	Ta muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Kust. käytetty
900021 Osakkeet							
INVESTOINTIMENOT	-233 096	-170 000	-100 000	-270 000	-294 340	-24 340	-527 436
INVESTOINTITULOT				0	177 255	177 255	177 255
NETTOMENO	-233 096	-170 000	-100 000	-270 000	-117 085	152 915	-350 181

* Asunto-osakkeiden osto Asunto Oy Pyhäjoen Kirkonkulmasta 8 kpl, joista 1 myytiin

* Asunto-osakkeiden osto Asunto Oy Pyhäjoen Patruunasta 2 kpl, joista toinen ostettiin
Oiva Sarpolalta saadulla perinnöllä senioriasunnoksi

OSAKKEET JA OSUUDET

INVESTOINTIMENOT	-233 096	-170 000	-100 000	-270 000	-294 340	-24 340	-527 436
INVESTOINTITULOT				0	177 255	177 255	177 255
NETTOMENO	-233 096	-170 000	-100 000	-270 000	-117 085	152 915	-350 181

900153 Pyhäjoki -valokuvakirja

INVESTOINTIMENOT					-9 658	-9 658	-9 658
NETTOMENO		0	0		-9 658	-9 658	-9 658

VALMIIT TUOTTEET

INVESTOINTIMENOT					-9 658	-9 658	-9 658
NETTOMENO		0	0		-9 658	-9 658	-9 658

INVESTOINNIT/PYHÄJOEN KUNTA

INVESTOINTIMENOT	- 2651000	380 000	-2271000	-2153923	126 735
INVESTOINTITULOT	153000	0	153000	402729	152 529
NETTOMENO	0	-2498000	380 000	-2118000	279 264

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	TA muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 026 540	-70 100	956 440	1 225 770	269 330
Tulorahoituksen korjauserät (-)	-300 000	0	-300 000	-34 968	265 032
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 651 000	380 000	-2 271 000	-2 153 921	117 079
Rahoitusosuudet investointimenoihin (-)	103 000	0	103 000	249 838	146 838
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	350 000	0	350 000	152 891	-197 109
Pys. vast. hyöd. Luovutusvoitot		0		34 968	34 968
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 471 460	309 900	-1 161 560	-525 423	636 137
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten lisäykset		-210 000	-210 000	-89 704	120 296
Antolainasaamisten vähennykset	100 858	0	100 858	117 855	16 997
Antolainauksen muutokset	100 858	-210 000	-109 142	28 151	137 293
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0			0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-501 320	0	-501 320	-501 320	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000	0	1 000 000	500 000	-500 000
Lainakannan muutokset	498 680	0	498 680	-1 320	-500 000
Oman pääoman muutokset					0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				-12 676	-12 676
Vaihto-omaisuuden muutos				-459	-459
Pitkäaikaisten saamisten muutos				11 400	11 400
Lyhytaikaisten saamisten muutos				151 832	151 832
Korottomien velkojen muutos				2 354	2 354
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	152 451	152 451
Rahoituksen rahavirta	599 538	-210 000	389 538	179 282	-210 256
Rahavarojen muutos	-871 922	99 900	-772 022	-346 141	425 881
Rahavarat 31.12	7 762 742		7 762 742	7 859 812	97 070
Rahavarat 1.1.	7 762 742		7 762 742	8 205 953	443 211
Rahavarojen muutos	-871 922		-772 022	-346 141	425 881

2.3.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA (Ulkoiset/sisäiset)

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<u>HALLINTO-, ELINKEINO- JA PERUSTURVAOSASTO</u>					
TOIMINTATUOTOT	1 179 530	-244 100	935 430	980 676	-45 246
TOIMINTAKULUT	-13 054 550	-225 000	-13 279 550	-13 178 839	-100 711
TOIMINTAKATE	-11 875 020	-469 100	-12 344 120	-12 198 163	-145 957
POISTOT JA ARVONALENTUM.	-128 020		-128 020	-132 778	4 758
LASKENNALLISET ERÄT	345 000		345 000	365 342	-20 342
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 658 040	-469 100	-12 127 140	-11 964 955	-161 541
<u>SIVISTYSOSASTO</u>					
TOIMINTATUOTOT	355 210	50 000	405 210	494 439	-89 229
TOIMINTAKULUT	-6 946 550	-106 000	-7 052 550	-7 210 355	157 805
TOIMINTAKATE	-6 591 340	-56 000	-6 647 340	-6 715 916	68 576
POISTOT JA ARVONALENTUM.	-172 690		-172 690	-202 439	29 749
LASKENNALLISET ERÄT	-233 690		-233 690	-254 984	21 294
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-6 997 720	-56 000	-7 053 720	-7 173 339	119 619
<u>TEKNINEN OSASTO</u>					
TOIMINTATUOTOT	3 451 360	-100 000	3 351 360	3 694 892	-343 532
TOIMINTAKULUT	-4 001 860	-38 000	-4 039 860	-4 397 945	358 085
TOIMINTAKATE	-550 500	-138 000	-688 500	-703 053	14 553
POISTOT JA ARVONALENTUM	-399 510		-399 510	-404 894	5 384
LASKENNALLISET ERÄT	-111 310		-111 310	-110 358	-952
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 061 320	-138 000	-1 199 320	-1 218 305	18 985
<u>KÄYTTÖTALOUS</u>					
TOIMINTATUOTOT	4 986 100	-294 100	4 692 000	5 170 007	-478 007
TOIMINTAKULUT	-24 016 560	-369 000	-24 385 560	-24 796 866	411 306
TOIMINTAKATE	-19 030 460	-663 100	-19 693 560	-19 626 860	-66 700
POISTOT JA ARVONALENTUM.	-700 220		-700 220	-740 111	39 891
LASKENNALLISET ERÄT					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 730 680	-663 100	-20 393 780	-20 366 971	-26 809

INVESTOINTIOSA

Investointien osalta valtuusto on päättänyt, että toteuttamispäätökset tehdään seuraavasti:

- Alle 300 000 € talonrakennushankkeet päättää tekninen lautakunta kuultuaan riittävässä määrin sitä hallintokuntaa, jonka käyttöön investointi tulee
- Yli 300 000 € talonrakennushankkeet päättää kunnanhallitus
- Julkisen käyttöomaisuuden hankkeista päätetään em. periaatteiden mukaisesti
- Irtaimiston hankintapäätökset tekee ao. hallintokunta tai viranhaltija hankintarajojen puitteissa. Hankintarajat päättää ao. hallintokunta, joka voi myös ohjeistaa hankintamenettelyjä.

Mikäli talousarviossa ja taloussuunnitelmassa päätetty hankkeen kustannusarvio ei todennäköisesti riitä hankkeen toteuttamiseen, toteutuksesta päättää valtuusto.

Investointiosan toteutuminen on esitetty kohdassa 2.3.3 Investointiosan toteutumisvertailu.

RAHOITUSOSA

Valtuusto on valtuuttanut kunnanhallituksen päättämään pitkä- ja lyhytaikaisen lainojen ottamisesta ja lainaehdoista maksuvalmiuden edellyttämällä tavalla.

Talousarviomuutosten jälkeen tavoitteena oli, että lainakannan muutos olisi 498 680 €, lainakannan muutos oli -1 320, joten tavoitteeseen päästiin.

Rahoitusosan toteutuminen on esitetty kohdassa 2.3.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu.

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja -tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

3.2 Tuloslaskelma 1.1.2016 - 31.12.2016

	Tot. 2016	Tot. 2015
MYYNTITUOTOT	626 183,29	479 222,82
MAKSUTUOTOT	1 073 307,63	1 171 147,77
TUET JA AVUSTUKSET	324 873,10	397 889,55
VUOKRATUOTOT	632 240,63	587 336,53
MUUT TOIMINTATUOTOT	101 739,52	1 777 725,21
TOIMINTATUOTOT	2 758 344,17	4 413 321,88
PALKAT JA PALKKIOT	-5 350 922,17	-5 276 215,08
ELÄKEKULUT	-1 428 437,38	-1 488 055,81
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-299 229,48	-270 910,55
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-1 727 666,86	-1 758 966,36
HENKILÖSTÖKULUT	-7 078 589,03	-7 035 150,44
PALVELUJEN OSTOT	-12 914 057,59	-12 613 066,18
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 718 569,19	-1 545 525,06
AVUSTUKSET	-488 870,72	-442 853,17
VUOKRAT	-130 859,63	-80 451,55
MUUT TOIMINTAKULUT	-54 257,56	-44 761,24
TOIMINTAKULUT	-22 385 203,72	-21 761 807,64
TOIMINTAKATE	-19 626 859,55	-17 348 485,76
VEROTULOT	10 311 924,78	10 283 955,21
VALTIONOSUUDET	10 182 027,00	9 394 861,00
KORKOTUOTOT	38 926,71	122 194,29
MUUT RAHOITUSTUOTOT	444 244,55	390 391,36
KORKOKULUT	-18 631,54	-40 470,58
MUUT RAHOITUSKULUT	-105 862,26	-164 854,51
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	358 677,46	307 260,56
VUOSIKATE	1 225 769,69	2 637 591,01
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-740 110,99	-887 037,35
TILIKAUDEN TULOS	485 658,70	1 750 553,66
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	485 658,70	1 750 553,66

3.3 Rahoituslaskelma 1.1.2016 – 31.12.2016

	Tot. 2016	Tot. 2015
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta		
TULORAHOITUS		
VUOSIKATE	1 225 769,69	2 637 591,01
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-34 967,60	-1 579 104,86
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 190 802,09	1 058 486,15
INVESTOINNIT		
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-2 153 921,36	-2 033 486,20
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENO	249 837,60	191 454,85
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOVUTU		
KÄYTTÖOMAISUUDEN VARS. MYYNTIT	152 891,29	229 878,98
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTIVOITOT/	34 967,60	1 579 104,86
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOVUTU	187 858,89	1 808 983,84
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 716 224,87	-33 047,51
Varsinaisen toiminnan ja invest. rahavirta	-525 422,78	1 025 438,64
Rahoitustoiminnan rahavirta		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-89 703,66	-565 774,90
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	117 854,90	101 349,39
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	28 151,24	-464 425,51
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-501 320,00	-501 320,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	500 000,00	
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 320,00	-501 320,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄO	-12 676,20	83 335,71
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-458,77	1 204,79
PITKÄAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	11 400,00	11 400,00
LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	151 832,21	-283 583,03
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	2 353,66	436 824,11
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	152 450,90	249 181,58
Rahoitustoiminnan rahavirta	179 282,14	-716 563,93
RAHAVAROJEN MUUTOS	-346 140,64	308 874,71
RAHAVARAT 31.12	7 859 811,89	8 205 952,53
RAHAVARAT 1.1.	8 205 952,53	7 897 077,82
RAHAVAROJEN MUUTOS	-346 140,64	308 874,71

3.4 Tase 1.1.2016 – 31.12.2016

	Tot. 2016	Tot. 2015
T A S E (V. 2000-)		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	45 899,05	23 744,34
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	45 899,05	23 744,34
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	3 115 120,98	3 033 046,59
RAKENNUKSET	7 368 154,06	7 698 259,36
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 213 014,93	4 485 162,98
KONEET JA KALUSTO	157 504,22	148 451,83
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	29 232,20	29 232,20
ENNAKKOM. JA KESKENER. HANK.	1 967 662,72	817 790,38
AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 850 689,11	16 211 943,34
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	3 042 161,24	2 457 280,24
MUUT LAINASAAMISET	1 439 757,28	1 557 308,52
MUUT SAAMISET	2 231,25	147 531,25
SIJOITUKSET	4 484 149,77	4 162 120,01
PYSYVÄT VASTAAVAT	21 380 737,93	20 397 807,69
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	16 433,81	52 183,81
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	16 433,81	52 183,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	2 977,33	4 454,62
VALMIIT TUOTTEET	27 555,34	25 619,28
VAIHTO-OMAISUUS	30 532,67	30 073,90
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MUUT SAAMISET	59 850,00	71 250,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET	59 850,00	71 250,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	604 965,57	526 050,21
LAINASAAMISET	118 459,14	544 428,80
MUUT SAAMISET	260 870,12	224 787,30
SIIRTOSAAMISET	700 238,78	541 099,51
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 684 533,61	1 836 365,82
SAAMISET	1 744 383,61	1 907 615,82
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	5 022,71	4 807,71
SIJ. RAHAMARKK.INSTRUMENTT.	1 560 759,95	1 848 359,45
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAM.	4 681 753,53	4 476 777,34
MUUT ARVOPAPERIT	1 248 198,26	1 482 963,28
RAHOITUSARVOPAPERIT	7 495 734,45	7 812 907,78

RAHAT JA PANKKISAAMISET	364 077,44	393 044,75
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 634 728,17	10 143 642,25
V A S T A A V A A	31 031 899,91	30 593 633,75
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	6 362 146,59	6 362 146,59
EDELL. TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ	12 068 621,24	10 318 067,58
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	485 658,70	1 750 553,66
OMA PÄÄOMA	18 916 426,53	18 430 767,83
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAH. PÄÄOMAT	228 955,57	277 392,39
MUUT TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	60,59	47,27
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	229 016,16	277 439,66
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA	50 000,00	150 000,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	192 640,00	193 960,00
SAADUT ENNAKOT	236 104,54	150 505,96
MUUT VELAT (LIITT.MAKSUT JA MUUT	130 767,39	122 447,96
PITKÄAIKAINEN	609 511,93	616 913,92
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAH.-JA VAK.LAITOKSILTA	9 100 000,00	9 000 000,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	1 320,00	1 320,00
SAADUT ENNAKOT	23 642,69	29 282,02
OSTOVELAT	1 324 590,74	1 383 139,54
MUUT VELAT	145 027,83	160 157,30
SIIRTOVELAT	682 364,03	694 613,48
LYHYTAIKAINEN	11 276 945,29	11 268 512,34
VIERAS PÄÄOMA	11 886 457,22	11 885 426,26
V A S T A T T A V A A	31 031 899,91	30 593 633,75

3.5 Konsernilaskelmat 1.1.2016-31.12.2016

3.5.1 Konsernituloslaskelma

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
TOIMINTATUOTOT	19 825 908	21 170 773
TOIMINTAKULUT	-39 219 180	-37 888 258
OSUUS OSAKK.YHT.VOITOSTA/T.	-4 325	-757
TOIMINTAKATE	-19 397 597	-16 718 242
VEROTULOT	10 299 826	10 271 801
VALTIONOSUUDET	10 900 379	10 060 226
KORKOTUOTOT	41 222	120 312
MUUT RAHOITUSTUOTOT	449 326	407 667
KORKOKULUT	-59 308	-135 372
MUUT RAHOITUSKULUT	-107 058	-168 335
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	324 182	224 272
VUOSIKATE	2 126 789	3 838 057
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-1 508 565	-1 680 300
OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT		
ARVONALENTUMISET	-48 630	
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 557 195	-1 680 300
SATUNNAISET ERÄT		
TILIKAUDEN TULOS	569 594	2 157 757
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-1 121	-986
TILIKAUDEN VEROT	16 730	
LASKENNALLISET VEROT	-717	-22 939
VÄHEMMISTÖOSUUDET	2 520	-3 340
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	587 006	2 130 492

3.5.2 Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 126 789	3 854 487
Tilikauden verot	-1 359	
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	35 685	-1 605 578
<i>Toiminnan rahavirta</i>	<i>2 161 116</i>	<i>2 248 909</i>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 214 326	-5 601 320
Rahoitusosuudet investointimenoihin	249 383	191 455
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	188 299	1 864 264
<i>Investointien rahavirta</i>	<i>-4 776 189</i>	<i>-3 545 601</i>
Toiminnan ja inv. rahavirta	-2 615 074	-1 296 692
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-91 696	-450 475
Antolainasaamisten vähennykset	25 218	491
Antolainauksen muutokset	-66 478	-449 984
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	208 140	7 020
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-969 740	-1 975 494
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 958 290	1 787 457
Lainakannan muutokset	1 196 689	-181 017
Oman pääoman muutokset		53
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja po muutokset	-11 460	79 201
Vaihto-omaisuuden muutos	-248	59 582
Saamisten muutos	1 039 265	-1 361 814
Korottomien velkojen muutos	196 380	3 179 769
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 223 937	1 956 738
<i>Rahoituksen rahavirta</i>	<i>2 354 148</i>	<i>1 325 790</i>
Rahavarojen muutos	-260 926	29 098
Rahavarojen muutos	-260 926	29 098
Rahavarat 31.12.	8 781 871	9 043 655
Rahavarat 1.1.	9 042 796	9 014 557

3.5.3 Konsernitase

<u>V A S T A A V A A</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	34 064 559	30 793 394
Aineettomat hyödykkeet	313 906	265 458
Aineettomat oikeudet	228 590	166 595
Muut pitkävaikutteiset menot	72 164	85 871
Ennakkomaksut	13 152	12 992
Aineelliset hyödykkeet	32 746 867	29 966 730
Maa- ja vesialueet	3 052 243	3 102 199
Rakennukset	20 651 443	17 994 819
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 270 560	4 553 844
Koneet ja kalusto	795 915	813 295
Muut aineelliset hyödykkeet	33 825	37 109
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	3 942 881	3 465 464
Sijoitukset	994 276	561 206
Osakkuusyhtiöosuudet	108 879	111 654
Muut osakkeet ja osuudet	882 714	446 499
Muut lainasaamiset	9 510	822
Muut saamiset	2 683	2 231
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	87 938	121 483
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 639 990	13 969 632
Vaihto-omaisuus	205 976	205 728
Saamiset	3 652 143	4 720 249
Pitkäaikaiset saamiset	574 508	649 826
Lyhytaikaiset saamiset	3 077 635	4 070 423
Rahoitusarvopaperit	7 597 010	7 909 104
Rahat ja pankkisaamiset	1 184 861	1 134 551
VASTAAVAA	46 792 487	44 884 509
<u>V A S T A T T A V A A</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
OMA PÄÄOMA	20 863 470	20 345 299
Peruspääoma/Osakepääoma	6 362 147	6 362 147
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat	1 312	1 312
Osuus ky:n oman po:n lisäyksestä		
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto	46 810	126 917
Muut omat rahastot	102 577	101 457
Edell. tilikausien yli-/alijäämä	13 763 620	11 622 974
Tilikauden yli-/alijäämä	587 005	2 130 492

VÄHEMMISTÖOSUUS	27 649	30 169
VARAUKSET	262 354	196 011
Pakolliset varaukset	262 354	196 011
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	313 848	358 850
VIERAS PÄÄOMA	25 325 166	23 954 180
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	6 421 685	3 859 079
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	380 824	3 116 412
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	13 482 954	11 555 973
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	5 039 703	5 422 716
VASTATTAVAA	46 792 487	44 884 509

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

4.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Tilikauden avustuksia vähentää vuonna 2014 siirtosaamisiin kirjattu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen myöntämää yritysten toimintaympäristön kehittämisavustusta 26 087,82 euroa, joka on vuonna 2015 kirjattu virheellisesti tuloksi eikä siirtosaamisten vähennykseksi.

Tilikauden korkotuottoja vähentää vuonna 2014 siirtosaamisiin kirjattu Kiinteistö Oy Hourunkosken pääomalainojen korkosaaminen 31 023,84 euroa, joka on vuonna 2015 laskutettaessa kirjattu virheellisesti korkotuottoihin eikä siirtosaamisten vähennykseksi.

4.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.3.1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuusyhteisöt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Konsernitilinpäätöksessä on eliminoitu Kiinteistö Oy Hourunkosken, Pyhäjoen Vesi Oy:n ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän (kunnan osuuden suhteessa) maksamat kiinteistöverot.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja lasennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistö-osuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhtiöiden yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Hourunkosken käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Pyhäjoen Jäähalli Oy, Kiinteistö Oy Energy Tower ja Hankikiven Sähkönmyynti Oy on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Pyhäjoen Jäähalli Oy:n tilikausi päättyi 30.6.2016, jonka mukaan yhdistely konsernitilinpäätökseen on tehty.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä:

- vuoden 2016 tilinpäätöksessä käyttämättä olevien osien rivitaloista C ja E jäljellä oleva tasearvo 340 000 euroa poistaminen on kirjattu uuden tuloslaskelman yleisohjeen mukaisesti arvonalentumisiin, aiemmin lisäpoistot ovat sisältyneet suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri:

- lääkelaitehuolto on siirtynyt Oulun kaupungilta sairaanhoitopiirille
- potilasvahinkovastuu kasvoi johtuen mm. laskuperustekorona muutoksesta aiheutuneesta korvausvastuiden uudelleenlaskennasta, kasvu 8,8 milj. euroa (Pyhäjoen kunnan osuus 68.640 euroa). Vammaispalvelulain mukaisia tulevan tuen asumisen kustannuksia ei ole kirjattu.

5 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

(ulkoiset)	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Yleishallinto	783 420	1 932 553	843 385	1 990 532
Sosiaali- ja terveystoimet	15 468 717	15 243 779		
Opetus- ja kulttuuritoimet	1 260 412	1 205 927	486 962	444 664
Yhdyskuntapalvelut	2 941 268	3 463 602	1 427 997	1 978 125
Muut palvelut				
Toimintatuotot yhteensä	20 453 817	21 845 861	2 758 344	4 413 321

5.2 Verotulojen erittely

	2016	2015
Kunnan tulovero	8 976 640	9 093 296
Osuus yhteisöveron tuotosta	521 427	559 511
Kiinteistövero	813 857	631 348
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	10 311 925	10 283 955

5.3 Valtionosuuksien erittely

	2016	2015
Kunnan peruspalv. valtionosuus (ilman tasauksia)	7 809 941	7 256 391
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	2 318 699	2 277 608
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	53 387	-139 139
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	10 182 027	9 394 859

5.4 Palvelujen ostojen erittely

	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	10 384 160	10 289 411
Muiden palvelujen ostot	2 529 897	2 323 655
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	12 914 058	12 613 066

5.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Valtuusto on 19.12.2012 muuttanut suunnitelman mukaisia poistoja kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti siten, että poistoaikojen alarajat otetaan käyttöön hyödykkeille, jotka hankitaan 1.1.2013 jälkeen.

Valtuuston 19.12.2012 hyväksymät poistoajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	10-30 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on pääsääntöisesti kirjattu vuosikuluksi.

5.6 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	229 120	240 423		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	66 759	11 303		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	295 879	229 120	0	0

5.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Kunta	
	2016	2015
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	49 161	1 587 114
Rakennusten myyntivoitot		
Muut myyntivoitot		
Luovutusvoitot yhteensä	49 161	1 587 114
Muut toimintakulut		
Kanavalan luovutustappio	1 896	7 020
Raahen seudun Teknologiaakseks Oy:n luovutustappio	12 297	
Luovutustappiot yhteensä	14 193	7 020

5.8 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät osingot ja osuuspääoman korot:

- v. 2011	21 312 €
- v. 2012	3 113 €
- v. 2013	1 180 €
- v. 2014	22 795 €
- v. 2015	4 832 €
- v. 2016	3 847 €

5.9 Korkosaamiset pääomalainoista

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Kiinteistö Oy Hourunkoski		
Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy	23 605	22 596
Pyhäjokisuun Vesi Oy		
Korkosaamiset pääomalainoista	<u>23 605</u>	<u>22 596</u>

6 Tasetta koskevat liitetiedot

6.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotuksen periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 666	1 666		
Arvo 31.12.	1 666	1 666	0	0
Rakennukset (tehty ennen 1.1.1998)				
Arvo 1.1.	125 251	125 251		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku	-80 107			
Arvo 31.12.	45 144	125 251	0	0
Arvonkorotukset yht. 31.12	46 810	126 917	0	0

Pysyvät vastaavat

(1.000 €)	Aineett. hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet							Kaikki yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yht.	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakennukset ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset työt	Yht.	
Poistamaton hankintam 1.1.	24	0	24	3 033	7 698	4 485	148	29	818	16 211	16 235
Lisäykset tilikauden aikana			0	96	8	50	73		1 631	1 858	1 858
Rahoitusosuudet tilikaudella			0		-8				-197	-205	-205
Vähennykset tilik. aikana			0	-14	-6					-20	-20
Siirrot erien välillä	45		45			6			-284	-278	-233
Tilikauden poisto	-23	0	-23		-324	-328	-64			-716	-739
*Arvonlenn. ja niiden pal.			0							0	0
Poistam.hankintam 31.12.	46	0	46	3 115	7 368	4 213	157	29	1 968	16 850	16 896
Arvonkorotukset			0							0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	46	0	46	3 115	7 368	4 213	157	29	1 968	16 850	16 896

Osakkeet ja osuudet				
Kunta-yhtymäosuudet	Tytär-yhteisöosakkeet ja -osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	1 894	281	2 458	
Lisäykset		762	762	-233 Siirto keskener.töistä
Rahoitusosuudet		-45	-45	
Vähennykset		-3	-130	-133
Hankintameno 31.12.	1 894	278	870	3 042
Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 894	278	870	3 042

Konserniyhteisöt	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus (1.000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
<u>Tytäryhteisöt</u>						
Pyhäjoki Data Oy	Pyhäjoki	63,00	63,00	27	11	-6
Pyhäjokisuun Vesi Oy	Pyhäjoki	100,00	100,00	1 534	6 303	151
Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy	Pyhäjoki	100,00	100,00	96	499	-2
Kiinteistö Oy Hourunkoski	Pyhäjoki	100,00	100,00	33	4 729	-
<u>Kuntayhtymät</u>						
Raahen seudun ter.huoll ky	Raahe	9,01	9,01	647	1 963	5
Raahen koulutusky	Raahe	7,10	7,10	651	177	-11
P-P.n sairaanhoitopiirin ky	Oulu	0,78	0,78	1 218	1 687	42
P-P:n Liitto	Oulu	0,92	0,92	10	11	1
<u>Osakkuusyhteisöt</u>						
Pyhäjoen Jäähalli Oy	Pyhäjoki	48,00	48,00	97	8	3
Kiinteistö Oy Energy Tower	Kalajoki		33,33	-12	503	-8
Hanhikiven Sähkönmyynti Oy	Pyhäjoki	33,33	33,33	237	2	1

Saamisten erittely

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	1 439 454	1 557 130
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	117 677	543 858
Myyntisaamiset	150 668	98 165
Siirtosaamiset		
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	5 600	6 700
Siirtosaamiset	23 383	13 002

Siirtosaamiset

Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyy mm. seuraavat olennaiset erät (€):

Kunta

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
* ELY/palkkatuki ja kuntouttava työtoiminta	13 944	11 309
* Kelan korvaukset/työterveyshuolto	58 132	33 348
* Raahen seudun hyvinvointiky/loppulasku	260 667	141 663
* Jokilaaksojen pelastuslaitos/loppulasku		23 225
* Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	137 813	115 342

* Op/siirtyvät korot	23 786	21 666
* Kiint Oy Hourunkoski/pääomalainojen korot	1 237	31 026
* ELY/yritysten toimintaymp. kehittämisav.		26 088
* ELY/Hanhikivi –yhteyshankkeen avustus	12 765	21 170
* ELY/Pyhäjoelta virtaa- hankkeen avustus	39 069	37 513
* Pyhäjoen Puukylä/lunastukset v. 2015	11 400	11 400
* Tulvatuojelutoimenpiteisiin saatava osuus	11 780	11 780
* Raahen kaupunki/rakennusvalvonta	14 713	
* Skanska/kiertotien kustannusosuus	29 574	
* Energiatuki/kesäkattila	33 000	
* Muut siirtosaamiset	52 360	55 570
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>700 239</i>	<i>541 100</i>

Konserni (kunnan osuus)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä		
* lyhytaikaiset saamiset jäsenkunnilta	23 383	338 467
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri		
* Tasausrahastolaskutus		18 811
* Kelan korvaus työterveydenhuollosta		9 177
* Muut siirtosaamiset		222 998
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>23 383</i>	<i>589 453</i>

Rahoitusarvopaperit

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	13 204	13 479
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 023	4 808
Erotus	8 182	8 671
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	1 561 218	1 849 674
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 560 760	1 848 359
Erotus	458	1 315
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	4 747 020	4 488 624
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 681 753	4 476 777
Erotus	65 267	11 847
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	1 256 005	1 492 479
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 248 198	1 482 963
Erotus	7 807	9 516
YHTEENSÄ		
Jälleenhankintahinta	7 577 447	7 844 256
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 498 734	7 812 908
Erotus	81 713	31 348

6.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	6 362 147	6 362 147	6 362 147	6 362 147
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	6 362 147	6 362 147	6 362 147	6 362 147
Yhd. ja säätiöiden peruspo.	1 312	1 312		
Osuus ky:n oman po:n lis.				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	126 917	126 917		
Lisäykset				
Vähennykset	-80 107			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	46 810	126 917		
Muut omat rahastot 1.1.	101 457	100 470		
Lisäykset	1 120	987		
Vähennykset				
Muut omat rahastot 31.12.	102 577	101 457		
Edellisten tilik. ylijäämä 1.1.	13 683 373	11 577 737	12 068 621	10 318 068
Tilikauden yli-/alijäämä	682 967	2 130 492	485 659	1 750 554
Oma pääoma yhteensä	20 879 185	20 345 299	18 916 427	18 430 768

Pitkäaikainen vieras pääoma

Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvät velat (osa, joka erääntyy maksettavaksi myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
- lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta €	185 760	187 880

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksu- ja muut velat	12 028	12 028
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Liittymismaksu ja muut velat	452	452
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	4 033	1 624
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	51 702	44 833

Siirtovelat

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
* lomapalkkajaksotus	581 444	649 626
* korkojaksotus	2 589	6 341
* vuoden 2016 palkat ym, jotka maksettu 2017	9 236	10 595
* Raahen-opisto		5 989
* vakuusmaksut Tirilä ja Velj. Ala-Talkkari	12 894	
* Hyvinvointiky/poistot	12 460	
* Kalajoen kaupunki/mittauspalvelut	30 519	
* muut siirtovelat	33 222	22 063
Siirtovelat yhteensä	682 364	694 614

<u>Konserni (kunnan osuus)</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Raahen seudun hyvinvointiky		
* palkkojen ja hlöstökulujen jaksotukset	52 267	75 741
* lomapalkkavelka	697 237	729 668
* siirtovelat jäsenkunnille	262 301	187 971
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri		
* Lomapalkkajaksotus	391 715	381 431
* potilasvakuutusvelka	33 525	30 562
* palkkojen ja hlöstökulujen jaksotukset	46 863	39 606
* KuEL-ennakot		18 811
* tasausrahastolaskutus	25 466	34 405
* muut siirtovelat	960 467	1 029 622
Siirtovelat yhteensä	2 469 841	2 527 817

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

7.1 Leasingvastuiden yhteismäärä

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	13 229	26 774
Myöhemmin maksettavat	7 591	14 411
Yhteensä	20 819	41 184

7.2 Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
- alkuperäinen pääoma	10 691 617	10 691 617
- jäljellä oleva pääoma / saldo	5 376 805	5 026 412

Pyhäjoen valtuusto on kokouksissaan myöntänyt omavelkaiset takaukset Kuntarahoitus Oy:n kanssa tehtäville kuntayritystodistusohjelmille seuraavasti:

- valtuusto 28.1.2015 / Kiinteistö Oy Hourunkoski	4 000 000
- valtuusto 18.2.2015 / Pyhäjokisuun Vesi Oy	3 000 000

7.3 Muut vastuusitoumukset

	2016	2015
Takaukset muiden puolesta		
- alkuperäinen pääoma	328 681	328 681
- jäljellä oleva pääoma	154 537	169 233

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Osuus takausvastuista 31.12. (1.000 €)	15 483	15 690
Osuus kattamattomista takausvastuista 31.12. €	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus rahastosta 3.12. €	11 557	11 181

Arvonlisäveron palautusvastuu

2016	2015
862 093	653 341

Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myydessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa.

Kuntayhtymän alijäämän kattamisvelvoite

Kuntajaosto katsoo lausunnossaan 113 / 10.11.2015, että jäsenkunnan tulee kirjata kirjanpitoonsa osuus kuntayhtymän kertyneestä alijäämästä pakollisena varauksena, mikäli kuntayhtymän alijäämää ei todennäköisesti saada lähitulevaisuudessa katetuksi esimerkiksi kuntayhtymän päättämillä muilla toimenpiteillä.

Kertynyttä alijäämää on Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä 31.12.2016 yhteensä 7 557 577 euroa, josta Pyhäjoen kunnan osuus on 58 949 euroa. Poistoerolla vähennetty alijäämä muuttuu ylijäämäksi, joka on yhteensä 3 213 321 euroa, josta Pyhäjoen kunnan osuus on 25 064 euroa.

Pyhäjoen kunta esittää omassa tilinpäätöksessään asian liitetiedoissa eikä siitä tehdä pakollista varausta.

Rahoitussitoumus Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:lle

Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n rahoitussitoumus Voimaosakeyhtiö SF:lle on yhteensä enintään 4 636 200 euroa, josta Pyhäjoen kunnan osuus on enintään 1 545 400 euroa. 31.12.2016 rahoitussitoumusta on jäljellä 3 932 200 euroa, josta Pyhäjoen kunnan osuus on 1 310 600 euroa.

8 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

8.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön määrä osastoittain	31.12.2016	31.12.2015
Hallinto-, elinkeino- ja perusturvaosasto	16	15
Sivistysosasto	109	111
Tekninen osasto	40	45
Yhteensä	165	171

Henkilöstömenoissa tuli huomioida lomapalkkavelan kirjaamisessa jo vuoden 2016 tilinpäätöstä laadittaessa kilpailukyky sopimuksen mukainen tuleva lomarahaleikkaus (Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 114). Lomarahaleikkauksen vaikutus tuloslaskelmaan oli n. 107.000 euroa henkilöstömenoja vähentävä edellisvuoteen verrattuna.

8.2 Henkilöstökulut

	2016	2015
Palkat ja palkkiot	5 452 750	5 366 795
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 431 785	1 491 911
Muut henkilösivukulut	300 584	271 863
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	-76 253	-62 741
Henkilöstökulut yhteensä	7 108 865	7 067 829
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-30 276	-32 678
<i>Tuloslaskelman mukaan yhteensä</i>	<i>7 078 589</i>	<i>7 035 150</i>

8.3 Luottamishenkilöiden palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetut luottamushenkilömaksut

	2016	2015
Suomen Keskusta rp	2 892	2 848
Vasemmistoliitto rp	672	692
<i>Luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>3 564</i>	<i>3 541</i>

8.4 Tilintarkastajan palkkiot

BDO Audiator Oy (alv 0 %)	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	4 584	5 025
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 497	2 131
Muut palkkiota		43
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>7 081</i>	<i>7 208</i>

9 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista v. 2016

Tilinpäätöskirja
Tase-erittelyt
Päiväkirja pdf-tiedostona
Pääkirja pdf-tiedostona

Tositenumerosarjat:

Tositelaji	Nimi	Käytetyt tositenumerot
09	Käyttöomaisuusviennit	160201-150212
10	Kassatositteet	162001-163025
111	Laskutus/tekninen	069001-069557
114	Laskutus/kiinteistöt ym.	166001-167051
116	Laskutus/varhaiskasvatus	066001-067144
120	Palkkatositteet	160001-160103
125	Myyntitositteet	160301-161556
200	Tilivelat	060001-063824
220	Sivistystoimen tilivelat	164001-165830

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pyhäjoki 27.3.2017

 Matti Soronen
 kunnanjohtaja
PYHÄJOEN KUNNANHALLITUS

 Matti Pakkala

 Toni Grekula

 Pirkko Lintunen

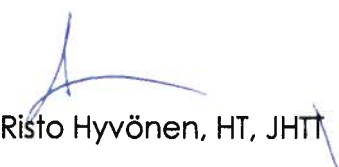

 Ari Pirkola

 Eija Flink

 Tenho Kallio

 Raino Peltoniemi
Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjoki 12/5 2017BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö

 Risto Hyvönen, HT, JHTT